

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSIKSI JÄTTEISTÄ, YMPÄRISTÖNSUOJELUSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (713/2014) MUUTTAMISESTA, PCB-LAITTEISTOJEN KÄYTÖN RAJOITTAMISESTA JA PCB-JÄTTEEN KÄSITTELYSTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (958/2016) MUUTTAMISESTA SEKÄ VIRANOMAISTEN SUUNNITELMIEN JA OHJELMIEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (347/2005) MUUTTAMISESTA

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi valtioneuvoston asetus jätteistä ja muutettavaksi valtioneuvoston asetuksia ympäristönsuojelusta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista. Asetuksiin ehdotetaan tehtäväksi jätelain muuttamisesta annetusta laista ja Euroopan unionin jätedirektiivin ja eräiden muiden Euroopan unionin jätealan säädösten muutoksista johtuvat tarpeelliset muutokset. Ehdotetut muutokset olisivat osa laajaa jätealan asetusten uudistamista.

Jäteasetuksessa annettaisiin yleiset jätedirektiiviin perustuvat yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet ja niiden seurantaan koskevat laskentaperiaatteet sekä tarkennettaisiin jätelaissa säädettyjä toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Jätelain säännöksiä jätteiden erilliskeräysvaatimuksista täsmennettäisiin. Asetuksessa annettaisiin uudet kiinteistökohtaiset erilliskeräysvaatimukset asumisessa syntyvälle jätteelle ja julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä elinkeinotoiminnassa syntyvälle yhdyskuntajätteelle. Myös rakennus- ja purkujätteen erilliskeräystä koskevia vaatimuksia täsmennettäisiin. Asetuksessa tarkennettaisiin jätelain säännöksiä kiinteistöllä tapahtuvasta jätteen pienimuotoisesta käsittelystä sekä täsmennettäisiin valtakunnallista jätesuunnitelmaa koskevia vaatimuksia. Jätteitä koskevia kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuuksia tarkennettaisiin. Myös siirtoasiakirjan sisältövaatimuksia ja jätteen keräystä koskevia vaatimuksia täsmennettäisiin.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen lupahakemusta ja –pääöstä koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä jätelain muutoksesta johtuvia täsmennyksiä. Valtioneuvoston asetukseen PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista tehtäisiin lisäksi teknisluonteisia muutoksia.

Ehdotetut asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan loppuvuodesta 2021.

PERUSTELUT

1 Asian tausta

Hallituksen esitys jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 40/2021 vp) annettiin eduskunnalle 25.3.2021. Esityksellä pannaan täytäntöön EU:ssa hyväksytyt uudet jätealan säädökset sekä toteutetaan pysyvästä orgaanisista yhdisteistä annetun EU:n asetuksen edellyttämät kansalliset täytäntöönpanotoimet. Lisäksi ehdotetaan eräitä kansallisista tarpeista johtuvia lainsäädäntömuutoksia. Esityksellä toteutetaan Sanna Marinin hallituksen ohjelman strategiseen kokonaisuuteen ”Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” sisältyviä kirjauksia, joilla lisätään jätteen kierrätystä ja siten vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden

edelläkävijänä. Ehdotettujen lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2021. Ympäristövaliokunnan mietintö hallituksen esityksestä hyväksyttiin 10.6.2021¹.

Ehdotettuja lakimuutoksia on tarpeen täydentää laajalla jätealan asetusten uudistuksella. Asetustason muutoksilla pantaisiin osittain täytäntöön myös EU:n jätealan direktiiveihin sisältyviä uusia säännöksiä. Hallituksen esityksessä on yleisellä tasolla kuvattu tarvittavia asetusmuutoksia ja arvioitu niiden vaikutuksia osana koko lainsäädäntöehdotusta.

Tämä esitys sisältäisi ehdotukset uudeksi valtioneuvoston asetukseksi jätteistä, joka korvaisi voimassa olevan saman nimisen valtioneuvoston asetuksen 179/2012. Lisäksi ehdotetaan muutoksia valtioneuvoston asetukseen ympäristönsuojelusta (713/2014, jäljempänä *ympäristönsuojeluasetus*), valtioneuvoston asetukseen PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä (958/2016, jäljempänä *PCB-asetus*), sekä valtioneuvoston asetukseen viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (347/2005, jäljempänä *SOVA-asetus*). Ehdotetut asetukset ovat osa vireillä olevaa jätealan alemman asteisten säädösten uudistamista ja täsmentämistä vastaamaan jätealan direktiiveihin ja jätelakiin tehtyjä muutoksia.

Asetusluonnokset ja perustelumuuisto on laadittu sillä oletuksella, että eduskunta hyväksyy jätelain ympäristövaliokunnan mietinnön mukaisena.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Valtioneuvoston asetus jätteistä

Jätteistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (179/2012), jäljempänä *jäteasetus*, säädetään jätelain toimeenpanon kannalta välttämättömistä lakia täsmentävistä säännöksistä. Asetus sisältää myös eräitä jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2008/98/EY) (jäljempänä *jätedirektiivi*) täytäntöönpanoa täydentäviä säännöksiä.

Jäteasetuksessa säädetään jätelakia tarkentavista jätehuollon järjestämisestä koskevista yleisistä vaatimuksista, kuten esimerkiksi jätteen pakkaamisesta, keräyksestä ja kuljettamisesta sekä vaarallisen jätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä. Asetuksessa täsmennetään eräitä jätteitä koskevia erityisvaatimuksia. Erityisvaatimukset koskevat muun muassa yhdyskuntajätteen ja öljyjätteen erilliskeräystä, rakennus- ja purkujätteen vähentämistä ja hyödyntämistä, biohajoavan jätteen hyödyntämistä ja asbestijätteen käsittelyä. Jäteasetus sisältää tarkemmat toiminnanharjoittajien kirjanpitoa ja viranomaisille toimitettavia tietoja koskevat säännökset. Asetuksella tarkennetaan siirtoasiakirjan ja jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi tehtävän hakemuksen sisältövaatimuksia ja jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä annettavan päätöksen sisältöä. Jäteasetuksen erinäisissä säännöksissä on määritetty jätelaissa tarkoitetut asiantuntijaviranomaiset ja annettu sekä näiden viranomaisten että jätelain valvontaviranomaisten tehtäviä koskevia tarkempia säännöksiä. Myös valtakunnallisen ja alueellisen jätesuunnitelman tarkemmat sisältövaatimukset on annettu jäteasetuksessa.

2.2 Jätedirektiivistä ja kansallisista syistä johtuvat muutostarpeet jäteasetukseen

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851 jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta annettiin 30.5.2018. Direktiivi on osa EU:n uudistettua jätessäädöspakettia, joka annettiin osana Euroopan komission kiertotalouden toimenpideohjelmaa². Jätedirektiivin lisäksi jätessäädöspaketti sisältää kolme muuta direktiiviä, joilla muutettiin viittä muuta

¹ YmVM 3/2021 vp.

² Kiertoon - Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. COM(2015) 614 final, Bryssel 2.12.2015. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/FI/1-2015-614-FI-F1-1.PDF>.

Euroopan unionin jätealan direktiiviä³. Muutettujen säädösten tavoitteena on parantaa jätehierarkian noudattamista, vähentää jätteen määrää ja luonnonvarojen käyttöä sekä edistää kiertotaloutta.

Jäteasetuksen muutostarpeet johtuvat jätedirektiivin ja jätelain muutoksista. Jäteasetukseen sisältyy useita säännöksiä, joita on täsmennettävä jätedirektiivin muutosten täytäntöön panemiseksi. Direktiivissä asetettujen uusien yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi Suomessa vaaditaan merkittävää ohjauskeinojen ja yhdyskuntajätehuollon nykykäytäntöjen uudistamista. Jätedirektiivin täytäntöön panemiseksi jäteasetuksessa on tarpeen antaa tarkempia säännöksiä jätteiden erilliskeräysvelvollisuuksista, jätettä ja tuotteita koskevista selvityso- ja kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuuksista, valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksista ja öljyjätteen keräystä ja käsittelyä koskevista vaatimuksista.

Lisäksi muutettuun jätelakiin sisältyy runsaasti säännöksiä, joita on laissa säädetyn valtuuden nojalla tarpeen täsmentää valtioneuvoston asetuksella lain tehokkaan toimeenpanon ja yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi. Jätelakiin on lisätty myös kokonaan uusia valtuussäännöksiä ja voimassa olevien valtuuksien sisältöä on tarkistettu. Jätedirektiivissä ja jätelaissa on lisäksi muutettu eräitä keskeisiä määritelmiä ja lisätty kokonaan uusia määritelmiä, jotka aiheuttavat muutostarpeita myös jäteasetukseen.

Jätedirektiivissä asetetaan jäsenvaltioille yhdyskuntajätteen kierrätystä koskevat tavoitteet. Tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmisteltaisiin uudelleen käyttöön tai kierrätettäisiin 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 painoprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035. Tavoitteiden saavuttamiseksi direktiivissä veloitetaan jäsenvaltiot toteuttamaan uusia toimenpiteitä. Direktiivissä määritellään myös säännöt tavoitteiden saavuttamisen laskemiseksi ja raportoimiseksi. Niitä on täsmennetty yhdyskuntajätteen osalta komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2019/1004⁴, jäljempänä *komission täytäntöönpanopäätös 2019/1004*, elintarvikejätteen määrän mittaamisen osalta komission delegoidussa päätöksessä (EU) 2019/1597⁵ ja elintarvikejätettä koskevien tietojen raportoinnin osalta komission täytäntöönpanopäätöksellä 2019/2000⁶. Uudet tavoitteet olisi tarpeen panna täytäntöön muuttamalla nykyistä jäteasetuksen 14 §:ää. Voimassa oleva jäteasetus ei sisällä sääntelyä laskentäsäännöistä.

Jäsenvaltioiden on jätedirektiivin mukaan edistettävä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä ja perustettava erilliskeräysjärjestelmä. Myös biojätteen ja jäteöljyjen erilliskeräysvaatimuksia on tarkennettu jätedirektiivissä. Jätelain 15 §:n 3 momenttiin sisältyvää valtuussäännöstä jätteen erilliskeräyksestä on täsmennetty jätelain muutoksella. Voimassa olevassa jäteasetuksessa säädetään yhdyskuntajätteen (14 §), rakennus- ja purkujätteen (16 §) ja öljyjätteen (17 §) erilliskeräyksestä. Kyseisiä säännöksiä on tarkennettava jätedirektiivin tiukentuvien vaatimusten täytäntöön panemiseksi.

Jätelaissa on tarkennettu sääntelyä, jonka mukaisesti voidaan korvata biojätteen erilliskeräys kiinteistöllä tapahtuvalla biojätteen käsittelyllä ja mahdollistaa tällaisen käsittelyn huomioon ottaminen kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrän laskennassa. Laissa säädetyn valtuuden nojalla on tarpeen säätää asetuksella biojätteen käsittelystä ja siitä viranomaiselle annettavista tiedoista.

³ Muut muutetut direktiivit ovat: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/852 pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY muuttamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/850 kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/849 romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta.

⁴ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/1004, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2019, sääntöjen vahvistamisesta jätettä koskevien tietojen laskentaa, todentamista ja toimittamista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY mukaisesti ja komission täytäntöönpanopäätöksen C (2012) 2384 kumoamisesta (EUVL L 163, 20.6.2019, s. 66).

⁵ Komission delegoitu päätös (EU) 2019/1597, annettu 3 päivänä toukokuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY täydentämisestä yhteisellä menetelmällä ja laatua koskevilla vähimmäisvaatimuksilla elintarvikejätteen määrän yhdenmukaista määrittämistä varten.

⁶ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/2000, annettu 28 päivänä marraskuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY mukaisesti toimitettavien elintarvikejätettä koskevien tietojen ja laaduntarkastusraportin toimittamismuodon vahvistamisesta.

Jätedirektiivissä velvoitetaan jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla ehkäistään jätteen syntymistä, myös elintarvikejätteen ehkäisemistä. Elintarvikejätteen määrän vähentämiseksi jäteasetusta on tarpeen täydentää velvoitteella luovuttaa käytöstä poistetut elintarvikkeet uudelleenjakeluun. Rakennus- ja purkujätteen määrän vähentämiseksi jätedirektiivi kannustaa parhaiden käytössä olevien tekniikoiden huomioonmäärä. Jätedirektiivissä myös yhdenmukaistetaan sivutuotteita ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevaa sääntelyä.

Myös jätehuoltosuunnitelmaa koskevia vaatimuksia on täsmennetty jätedirektiivissä. Jätehuoltosuunnitelmien tulee sisältää tietoja muun muassa jätteen käsittelykapasiteetista ja investointitarpeista sekä roskaantumisen ehkäisemiseen liittyvistä toimista. Jätelain muutoksella on luovuttu alueellisista jätehuoltosuunnitelmista. Muuttuneet vaatimukset olisi pantava täytäntöön uudistamalla jäteasetuksen 35 §:n sisältöä ja kumoamalla alueellista suunnitelmaa koskeva säännös.

Jätedirektiivissä on tiukennettu vaatimuksia pitää kirjaa ja raportoida jätteistä. Direktiivin mukaan luvanvaraisten laitosten ja yritysten, vaarallisen jätteen tuottajien ja laitosten ja yritysten, jotka keräävät tai kuljettavat vaarallista jätettä ammattimaisesti tai jotka toimivat vaarallisen jätteen kauppiaina ja välittäjinä, on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjanpitoa. Kirjanpito-tiedoista on raportoitava toimivaltaisille viranomaisille. Jätelaissa (12 §:n 3 mom.) on tarkennettu valtuuksia säätää nykyistä tarkemmin selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuuksista. Myös siirtoasiakirjavelvollisuutta koskevaa valtuutta (121 § 3 mom. ja 121 a § 2 mom.) on muutettu. Uusista kirjanpito- ja raportointivelvoitteista aiheutuisi runsaasti muutos- ja täydennystarpeita voimassa olevan jäteasetuksen 4 luvussa säädettyihin vaatimuksiin. Voimassa olevan asetuksen 24 §:n säännöstä siirtoasiakirjan sisällöstä olisi muutettava vastaamaan tiukentuneita selvilläolovelvollisuuksia jätteen siirroista.

2.3 Muista EU-säädöksistä johtuvat muutostarpeet jäteasetukseen

Vuosina 2018 ja 2019 EU:ssa on uudistettu myös kahta muuta EU-säädöstä, joissa on jätteitä koskevaa sääntelyä. Pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annettu EU:n asetus⁷ (jäljempänä *POP-asetus*) uudistettiin vuonna 2019. POP-asetuksen 7 artiklassa säädetään POP-yhdisteistä sisältävien jätteiden jätehuollosta. POP-asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on toteuttava tarvittavia toimenpiteitä POP-yhdisteistä sisältävien jätteiden jäljittämiseksi ja valvomiseksi. Ympäristön, erityisesti maaperän, suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä annettua neuvoston direktiivin (86/278/ETY, jäljempänä *puhdistamolietedirektiivi*) raportointia koskevia säännöksiä muutettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 2019/1010⁸ Myös edellä mainituista POP-asetuksen uudistamisesta ja puhdistamolietedirektiivistä muutoksesta aiheutuu muutostarpeita jäteasetukseen.

2.4 Muiden valtioneuvoston asetusten muutostarpeet

Ympäristönsuojeluasetuksessa annetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) toimeenpanon kannalta tarpeelliset lakia tarkemmat säännökset ympäristölupahakemuksen sisällöstä, lupa-asian käsittelemisestä, lupapäätöksen sisällöstä ja lupaehdoista, lupien tarkastamisesta ja ajan tasalle saattamisesta, tarkkailusta ja seurannasta sekä ympäristötarkastuksista. Jätedirektiivissä yhdenmukaistetaan sivutuotteita ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevaa sääntelyä ja muun muassa asetetaan vähimmäisvaatimuksia näitä koskevalle tapauskohtaiselle päätöksenteolle. Sivutuotteita ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevien ympäristöluvassa tehtävien päätösten läpinäkyvyyden parantamiseksi ja päätösten yhtenäisyyden varmistamiseksi ympäristönsuojelu-

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (uudelleenlaadittu).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1010, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, raportointivelvoitteiden yhdenmukaistamisesta ympäristöön liittyvän lainsäädännön alalla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 166/2006 ja (EU) N:o 995/2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2002/49/EY, 2004/35/EY, 2007/2/EY, 2009/147/EY ja 2010/63/EU, neuvoston asetusten (EY) N:o 338/97 ja (EY) N:o 2173/2005 sekä neuvoston direktiivin 86/278/ETY muuttamisesta.

asetuksessa on tarpeen täydentää ympäristölupahakemusta ja siitä tehtävää lupapäätöstä koskevia säännöksiä vaatimuksilla esittäviä riittävät tiedot ja asianmukaiset perustelut materiaalin luokittelusta sivutuotteeksi tai jätteeksi luokittelun päättymisestä.

PCB-asetuksessa säädetään PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta, PCB-laitteistojen tunnistamisesta ja niistä ilmoittamisesta ja PCB-jätteiden käsittelystä. SOVA-asetuksessa säädetään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) toimeenpanon kannalta välttämättömistä lakia täsmentävistä säännöksistä. PCB-asetukseen ja SOVA-asetukseen on tarpeen tehdä jätelain eräisiin säännöksiin tehdyistä muutoksista johtuvia teknisluonteisia muutoksia.

3 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

3.1 Keskeiset ehdotukset

Ehdotettu jäteasetus annettaisiin seuraaviin jätelain pykälisiin sisältyvien valtuussäännösten nojalla: 4 §, 6 §, 8 §, 12 §, 14 §, 15 §, 16 §, 26 a §, 27 §, 32 §, 33 §, 39 §, 41 a §, 90 §, 94 §, 96 §, 98 §, 100 §, 114 §, 117 c §, 118 a §, 119 §, 120 §, 121 § ja 124 §.

Asetus ympäristönsuojeluasetuksen muuttamisesta annettaisiin ympäristönsuojelulain 9 §:n, 39 §:n ja 83 §:n valtuussäännösten nojalla, asetus PCB-asetuksen muuttamisesta jätelain 12 §:n nojalla ja asetus SOVA-asetuksen muuttamisesta viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 4 §:n nojalla.

Yhdyskuntajätteen, elintarvikejätteen sekä rakennus- ja purkujätteen erilliskeräystä ja vähentämistä koskevat ehdotukset

Ehdotetun jäteasetuksen pääasiallisena tavoitteena olisi osaltaan lisätä jätteiden erilliskeräystä, jotta jätteet saadaan nykyistä paremmin kiertoon ja voidaan vähentää luonnonvarojen käyttöä. Uudet erilliskeräysvelvoitteet kohdistuisivat laajasti kuntiin, julkiseen hallinto- ja palvelutoimintaan sekä elinkeinotoimintaan. Asetuksella annettaisiin myös uudet yleiset kierrätystavoitteet. Ehdotukset perustuisivat jätedirektiivin ja jätelain muutokseen.

Asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräystä lisättäisiin. Kunnan velvollisuutena olisi järjestää kiinteistökohtaisesti asumisessa syntyvän biojätteen, pienimuotoisen metallijätteen sekä mahdollisuuksien mukaan muun pienikokoisen muovijätteen kuin pakkausjätteen erilliskeräys. Pakkausjätteen eli lasi-, metalli- ja muovi- sekä paperi- ja kartonkipakkausjätteen erilliskeräys kunnan olisi järjestettävä jätelain 49 a – 49 d §:n mukaisesti yhteistoiminnassa pakkausten tuottajayhteisön kanssa. Erilliskeräysvelvoitteet koskisivat jokaista taajamassa sijaitsevaa kiinteistöä, jossa on vähintään viisi huoneistoa. Yli 10 000 asukkaan taajamassa biojätteen erilliskeräysvaatimus laajenisi myöhemmin kaikkiin asuinkiinteistöihin. Kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen lisäksi kunnan velvollisuutena olisi jatkossa järjestää alueellisia vastaanottoaikoja muulle asumisessa syntyville jätteille. Tällaisia jätteitä olisivat muun muassa tekstiilijäte, puujäte, puutarha- ja puustojäte, suurikokoiset käytöstä poistetut esineet, pienimuotoisessa rakennus- ja purkutoiminnoissa syntyvä jäte sekä vaarallinen jäte.

Myös julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä elinkeinotoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen erilliskeräysvelvoitteita tarkennettaisiin. Kiinteistöittäinen erilliskeräys tulisi pakolliseksi taajama-alueilla sekä asema- tai yleiskaavoitetuilla alueilla sijaitseville jätteen haltijoille, joiden toiminnassa syntyy viikoittain tietty määrä biojätettä, pakkausjätteitä tai pienmetallijätettä. Kilorajat vastaisivat keskimäärin niitä jättemääriä, joita syntyy viiden huoneiston kerrostalo- tai rivitalokiinteistössä.

Myös rakennus- ja purkujätteen määrää ja haitallisuutta pyritään vähentämään sekä lisäämään näiden jätteiden erilliskeräystä ja hyödyntämistä. Uusina jätelajeina erilliskeräystä ehdotetaan asfaltti-, mineraalivilla- sekä bitumi- ja kattohuopajätteelle, minkä lisäksi betoni-, tiili-, kivennäislaatta- ja keramiikkajätteen erilliskeräyksessä kukin jätelaji olisi voimassa olevasta asetuksesta poiketen mahdollisuuksien mukaan pidettävä erillään toisistaan. Rakennushankkeeseen ryhtyvän olisi rakennushankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa huolehdittava siitä, että jätteen

määrää ja niiden haitallisuutta saadaan vähennettyä ja hankkeessa syntyvät rakennus- ja purkujätteet valmistellaan uudelleenkäytettäväksi tai kierrätetään. Jätteen voisi käsitellä muulla tavalla vain, jos se on etusijajärjestyksen mukaan perusteltua.

Edellä kuvattujen erilliskeräysvelvoitteiden voimaantulolle säädettäisiin siirtymäajat, joiden aikana kuntien, julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan ja elinkeinonharjoittajien tulisi mukauttaa toimintansa ja järjestää erilliskeräys. Asumisessa syntyvän biojätteen ja rakennus- ja purkujätteen osalta erilliskeräys olisi järjestettävä viimeistään 1.7.2022 alkaen. Samasta ajankohdasta lähtien olisi myös julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan sekä elinkeinotoiminnan järjestettävä asetuksen mukainen erilliskeräys. Voimaantulo olisi siten noin vuoden kuluttua jätelain muutoksen voimaantulosta. Kuitenkin yli 10 000 asukkaan taajamassa biojätteen erilliskeräykselle siirtymäaika olisi 1.7.2024 asti. Asumisessa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräysvelvoite tulisi voimaan viimeistään 1.7.2023 ja kunnan velvollisuus järjestää tekstiilijätteen alueellinen vastaanotto viimeistään 1.1.2023.

Yhdyskuntajätteelle asetettavia kierrätystavoitteita tiukennettaisiin nykyisestä. Ehdotetulla jäteasetuksella annettaisiin uudet jätedirektiivipohjautuvat tavoitteet. Kierrätyksen lisäämiseksi asetuksessa säädettäisiin myös velvoitteesta toimittaa erilliskerätty jäte sellaiseen käsittelyyn, jossa mahdollisimman suuri osa siitä valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään. Biojätteen keräyksen voisi korvata kiinteistöllä tapahtuvalla kompostoinnilla tai muulla pienimuotoisella käsittelyllä ja asetuksessa säädettäisiin tälle vähimmäisvaatimukset, jotta käsittelystä ei aiheutuisi vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Vähimmäisvaatimukset koskisivat myös saostus- ja umpisäiliölietteen ja muun vastaavan ulosteperäisen jätteen pienimuotoista käsittelyä kiinteistöllä.

Uutta ehdotetussa jäteasetuksessa olisi myös elintarvikealan toimijalle asetettava velvollisuus luovuttaa käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos elintarviketurvallisuus ei vaarannu.

Kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteita koskevat ehdotukset

Ehdotetussa jäteasetuksessa tarkennettaisiin jätteen tuottajan, käsittelijän, kuljettajan, välittäjän ja keräystoiminnan harjoittajan velvollisuuksia pitää kirjaa toiminnassaan syntyneistä ja käsitellyistä jätteistä ja velvollisuuksia toimittaa kirjanpitotiedot valvontaviranomaiselle. Lisäksi säädettäisiin uusi kirjanpito- ja tiedonantovelvoite toiminnanharjoittajalle, joka siirtää yhdyskuntajätettä, rakennus- ja purkujätettä ja jäteöljyä käsiteltäväksi toiseen maahan. Säännöksiä pyritään samalla selkeyttämään, jotta toiminnanharjoittajien olisi helpompi toimittaa tiedot viranomaiselle ja viranomaiset voisivat paremmin hyödyntää niille toimitettuja tietoja. Muutokset johtuisivat pääasiassa jätedirektiivin muuttuneista vaatimuksista ja POP-asetuksen uudistamisesta sekä jätedirektiivin nykyistä tarkemmista raportointivelvollisuuksista Euroopan komissiolle.

Jätteen käsittelijöille tulisi velvollisuus pitää kirjaa jätteen hyödyntämisessä syntyvien tuotteiden ja materiaalien määrästä sekä käyttötarkoituksista. Yhdyskuntajätteen käsittelylaitoksille tulisi nykyistä tarkempi kirjanpitovelvollisuus vastaanotetun jätteen alkuperästä, jätteen polton pohjatuhkasta erotetun metallin kierrätetystä määrästä sekä siitä, mikä osuus jätteen käsittelyssä syntyvistä jätteistä on peräisin yhdyskuntajätteestä. Näiden tietojen avulla mahdollistettaisiin kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrän laskenta EU:n uudistettujen laskentasääntöjen mukaisesti. Jäteöljyjä käsitteleville laitosten tulisi pitää kirjaa jäteöljyjen käsittelystä ja siinä syntyneistä tuotteista.

Elintarvikealan toimijalle tulisi uutena velvollisuus pitää kirjaa toiminnassaan syntyvästä elintarvikejätteestä sekä elintarvikejätteen toimittamisesta muualla käsiteltäväksi. Elintarvikealan toimijan tulisi mahdollisuuksien mukaan arvioida myös käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen määriä. Ympäristönsuojelulain mukaan luvan- tai ilmoituksenvaraisen elintarvikealan toimijan tulisi myös vuosittain toimittaa kirjanpitotiedot elintarvikejätteestä valvontaviranomaiselle. Käytännössä velvollisuus koskisi muutamaa sataa elintarvikkeiden valmistajaa.

Yhdyskuntajätettä, rakennus- ja purkujätettä ja jäteöljyä toiseen maahan siirtävälle toiminnanharjoittajalle ehdotetaan uusia kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteita, jotta toisessa maassa tapahtuva jätteen käsittely voidaan EU:n lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti ottaa huomioon kierrätetyn tai muutoin käsitellyn jätemäärän laskennassa. Myös puhdistamolietteiden raportointivelvoitteita tarkennettaisiin EU:n muutettujen raportointivaatimusten vuoksi.

Toiminnanharjoittajien tulisi jatkossa pitää kirjaa POP-jätteen sisältämistä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä vastaavaan tapaan kuin vaarallisista jätteistä. Myös siirtoasiakirjan sisältövaatimuksia tarkistettaisiin jätelakiin ehdotettujen muutosten vuoksi.

Asetuksessa tarkennettaisiin kirjanpilotietojen toimitustapaa valvontaviranomaiselle siten, että tiedot tulisi toimittaa joko tietojärjestelmään tai muulla viranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Asetus sisältäisi säännökset myös kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavista tiedoista kiinteistöllä tapahtuvasta kompostoinnista tai muusta pienimuotoisesta jätteen käsittelystä.

Myös asetuksen liitteitä uudistettaisiin. Liitteen 1 ja 2 hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimien luokitusta tarkennettaisiin muun muassa erittelemällä toimia uudelleenkäytön valmisteluun, kierrätykseen, maantäyttöön ja muuhun hyödyntämiseen. Jäteluettelosta säädettäisiin liitteessä 3 ja yhdyskuntajätevesiliitteen laadun määrittämisestä liitteessä 4. Kirjanpito- ja siirtoasiakirjatiedot eriteltäisiin tarkemmin asetuksen liitteessä 5.

Asetukseen lisättäisiin uusia jätedirektiiviin perustuvia raportointivelvollisuuksia viranomaisille. Suomen ympäristökeskuksen tehtävänä olisi koota yhdessä Tilastokeskuksen kanssa tietoja käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäytöstä, yhdyskuntajätteen käsittelystä ja kierrätystavoitteiden saavuttamisesta, rakennusjätteistä ja jäteöljyistä sekä raportoida tiedot Euroopan komissiolle. Suomen ympäristökeskus vastaisi myös puhdistamolietedirektiiviä koskevien tietojen keräämisestä ja toimittamisesta komissiolle. Luonnonvarakeskuksen vastuulla olisi seurata elintarvikejätteen määriä ja käsitellä sekä raportoida niistä komissiolle.

Valtakunnallista jätesuunnitelmaa koskevat ehdotukset

Jätesuunnittelua koskeviin jäteasetuksen säännöksiin tehtäisiin jätelakiin ehdotetuista muutoksista johtuvat sekä jätedirektiivin täytäntöön panemiseksi tarpeelliset muutokset. Valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksia täydennettäisiin jätedirektiivin mukaisesti sekä tiedoilla, jotka tähän saakka on katettu alueellisilla jätesuunnitelmilla. Näitä olisivat muun muassa nykyistä tarkemmat tiedot jätteen käsittelykapasiteetista, investointitarpeista sekä jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön liittyvät toimet. Asetuksella säädettäisiin myös suunnitelman toteutumisen seurannan ja arvioinnin indikaattoreista.

Muut muutokset

Voimassa olevan jäteasetuksen jätteen keräystä koskevia yleisiä vaatimuksia ehdotetaan täsmennettäväksi velvoitteella varustaa keräysastiat ja –paikat jätteen lajittelua helpottavilla merkinnöillä sekä huolehtia jätteen keräysastioiden pesusta vähintään kerran vuodessa. Alueellisilla vastaanottopaikoilla jäteastioiden täyttymistä velvoitettaisiin seuraamaan niin, että astioiden ylitäytyminen ja tästä seuraavat katkokset jätteen vastaanotossa voidaan estää.

Jätteen hyödyntämistä maantäytössä tai muutoin sijoittamalla tai levittämällä maahan koskevia säännöksiä täsmennettäisiin korostamalla, että mainittuun tarkoitukseen jätettä saa käyttää vain sen määrän, joka on välttämättä tarpeen maarakenteen tasauksen, kantavuuden tai kestävyuden kannalta.

Myös öljyjätteen erilliskeräystä ja käsittelyä koskevia vaatimuksia tiukennettaisiin. Erilaiset öljyjätteet olisi erilliskerättävä ja vaatimuksesta voisi poiketa vain, jos keräystä ei voisi teknisesti toteuttaa. Öljyjätteen käsittelyssä korostettaisiin etusijajärjestystä siten, että jäteöljyn uudistaminen tai muu kierrätys, joka johtaa ympäristön kannalta hyvään lopputulokseen olisi ensisijainen käsittelytapa verrattuna öljyn hyödyntämiseen energiana.

Ympäristönsuojeluasetuksessa täsmennettäisiin ympäristölupahakemusta ja -pääöstä koskevia säännöksiä vaatimuksilla esittää riittävät tiedot ja perustelut materiaalin luokittelusta sivutuotteeksi tai jätteeksi luokittelun päättymisestä. Lisäksi PCB-asetukseen ja SOVA-asetukseen ehdotetaan tehtäviksi eräitä teknisluonteisia muutoksia.

3.2 Asetusehdotusten vaikutukset

Ehdotetussa jäteasetuksessa täsmennettäisiin jätelain muutoksessa säädettyjä eräitä vaatimuksia. Jätelain muuttamisesta annetussa hallituksen esityksessä kuvataan ehdotettuja muutoksia ja arvioidaan niiden vaikutuksia ottaen huomioon myös asetustasolla säädettäväksi suunnitellut

keskeiset muutokset. Muutosten vaikutuksia on kuvattu yksityiskohtaisesti hallituksen esityksen jaksossa 4, eikä tällä ehdotuksella arvioida olevan merkittäviä itsenäisiä vaikutuksia. Seuraavassa kuvataan hallituksen esityksen pohjalta keskeisimpiä kotitalouksiin, yrityksiin, viranomaisiin ja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia, jotka aiheutuvat tiukentuvista yhdyskuntajätteen ja rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvollisuuksista sekä uusista ja nykyistä yksityiskohtaisemmista kirjanpito-, tiedonanto- ja siirtoasiakirjavelvoitteista.

Ehdotetussa jättesetuksessa täsmennettäisiin jätelain 15 §:ssä säädettyä jätteiden erilliskeräysvelvollisuutta säätämällä nykyistä yksityiskohtaisemmista ja tiukemmista yhdyskuntajätteen ja rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvaatimuksista sekä vaiheittain tiukentuvista yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteista ja niiden laskentasaäntöjen muutoksista. Muutosten seurauksena yhdyskuntajätteen kierrätysasteen arvioidaan nousevan noin 5–10 prosenttiyksikköä nykyisestä. Tämä merkitsi selvää tasokorotusta 2000-luvulla tapahtuneeseen hitaaseen kierrätyksen kehittymiseen, mutta ei yksinään riittäisi varmistamaan vuosille 2025, 2030 ja 2035 asetettujen kunnianhimoisten kierrätystavoitteiden saavuttamista.

Pakkausjätteen erilliskeräyksen järjestäminen kaikilta taajamien vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöltä toisi kiinteistöittaisen erilliskeräyksen piiriin noin 50 % Suomen väestöstä. Biojätteen erilliskeräyksen (ml. mahdollisuus pienkompostointiin) piiriin kuuluisi noin 65 % Suomen väestöstä, kun taajamien vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöjen lisäksi biojäte kerättäisiin yli 10 000 asukkaan taajamissa kaikilta asuinkiinteistöiltä. Tekstiilijätteen alueellinen erilliskeräys alkaisi ja täydentäisi hyväntekeväisyysjärjestöjen ja muiden tahojen nyt järjestämää uudelleenkäyttökelpoisten tekstiilien keräystä. Kotitalouksien jätehuoltopalvelua parantaisi edelleen se, että pakkausjätteen, pienmetallijätteen ja mahdollisuuksien mukaan myös esimerkiksi muun muovijätteen kuin pakkausjätteen kiinteistöittäinen keräys ja alueellinen vastaanotto suunniteltaisiin kunnan ja pakkausten tuottajan kesken toisiaan tukevaksi kokonaisuudeksi.

Erilliskeräyksen ja kierrätyksen lisääminen nostaisi jätehuollon kokonaiskustannuksia ja sitä kautta myös kotitalouksilta perittäviä jätemaksuja. Asukkaan jätehuoltokustannuksia toisaalta laskisi sekajätteen määrän väheneminen sekä se, että merkittävä osa pakkausjätteen kuljetuskustannuksista siirtyisi kunnan ja tuottajien välisen yhteistoimintavelvollisuuden vuoksi tuottajille, jolloin kotitalouksien jätemaksut laskisivat ja vastaavasti pakattujen tuotteiden hinnat nousisivat. Tuotteiden hinnannousu olisi kuitenkin verrattain pieni, koska pakkauksen osuus koko tuotteen hinnasta on vähäinen.

Yksittäiselle kiinteistölle aiheutuvat lisäkustannukset vaihtelisivat kulloisenkin tilanteen mukaan. Monissa suurissa, useiden kymmenien tai satojen huoneistojen asuinkiinteistöissä erilliskeräys on jo nyt järjestetty ehdotettujen velvoitteiden mukaisesti. Ehdotus lisäisikin erilliskeräystä todennäköisesti eniten pienehköissä, 5–9 huoneiston asunto-osakeyhtiöissä, joita Suomessa on runsas viidennes asunto-osakeyhtiöistä (noin 20 000 kpl)⁹, joskin monilla alueilla on erilliskeräystä viime vuosina laajennettu myös tällaisiin tai tätä pienempiinkin kiinteistöihin.

Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen ulottaminen kaikkiin kiinteistöihin yli 10 000 asukkaan taajamissa lisäisi pienten kiinteistöjen jätehuoltokustannuksia. Yli 10 000 asukkaan taajamissa on yhteensä noin 400 000 alle viiden huoneiston kiinteistöä. Biojätteen keräyksestä aiheutuvaa verrattain merkittävää lisäkustannusta voidaan pienentää kannustavalla jätetaksalla, monilokerokeräyksellä sekä kimppa- tai korttelikeräyksellä. Biojätteen erilliskeräysvelvollisuus voidaan myös korvata kiinteistökohtaisella kompostoinnilla.

Myös keräysastioista aiheutuu kiinteistöille lisäkustannuksia. Monissa kunnissa kunta hankkii tarvittavat astiat ja sisällyttää tästä aiheutuvat kustannukset kiinteistöiltä perittäviin kunnan jätemaksuihin. Jos kiinteistöt velvoitetaan hankkimaan keräysastiat itse, laajenevista erilliskeräysvelvollisuuksista aiheutuu näille kiinteistöille kertaluonteinen investointikustannus. Lisäantuvaa keräysastioiden määrä voi myös vaatia muutoksia jätteen keräysjärjestelyihin kiinteistön tontilla.

⁹ Kiinteistöliiton lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle 15.4.2021

Yhdyskuntajätettä tuottavien yritysten jätehuollosta aiheutuvat kustannukset nousisivat lisääntyvän erilliskeräyksen seurauksena. Kustannusten nousua on vaikea luotettavasti arvioida, koska tietoja elinkeinotoiminnan yhdyskuntajätteen erilliskeräyksen nykyisestä laajuudesta ja kustannuksista ei ole kattavasti saatavilla. Hallituksen esityksessä arvioitiin karkeasti yritysten jätehuollon nettokustannusten nousun olevan noin 10–20 %. Jätehuollon osuus yritys kiinteistöjen ylläpitokustannuksista on kuitenkin yleensä verrattain pieni, enintään muutamia prosentteja, joten jätehuoltokustannusten nousun vaikutus yrityksen kokonaiskustannuksiin jäänee vähäiseksi.

Ehdotetut erilliskeräysvelvoitteet parantaisivat jätehuoltoalan yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. Jätteenkeräyksen ja -käsittelyn vuosittaisen liikevaihdon voidaan karkeasti arvioida kasvavan 50 miljoonalla eurolla. Lisäksi tarvitaan investointeja jätteiden käsittelykapasiteettiin. Pelkästään asumisessa syntyvän biojätteen käsittelylle (biokaasulaitokset) tulisi rakentaa noin 50 000 tonnia lisäkapasiteettia (29–50 milj. €).

Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvollisuudet lisääisivät rakennus- ja purkujätteen haltijoiden jätehuoltokustannuksia. Jätteen lajittelu moneen eri jakeeseen voi käytännössä osoittautua haastavaksi joillakin rakennus- ja purkutyömailla työmaa-alueen ahtauden vuoksi. Toisaalta huolellinen lajittelu parantaa eri jätelajien kierrätys- ja hyödyntämismahdollisuuksia ja voi siten vähentää sekalaisen jätteen määrää ja lopulta pienentää jätehuollon kokonaiskustannuksia. Lajittelun kustannustehokkuutta voidaan joissakin tapauksissa myös parantaa työmaalta pois kuljetetun sekalaisen rakennusjätteen keskitetyllä lajittelulla edellyttäen, että tämä ei johda lajiteltujen jätteiden laadun heikkenemiseen.

Ehdotetulla jäteasetuksella täsmennettäisiin jätelaissa säädettyjä eri toimijoihin kohdistuvia kirjanpito-, tiedonanto- ja siirtoasiakirjavelvoitteita sekä kansallisiin viranomaisiin kohdistuvia velvoitteita ottaa vastaan, koota ja raportoida toimijoiden tietoja eteenpäin kansallisille tai EU:n viranomaisille. Hallituksen esityksessä on kuvattu ehdotettujen lainsäädäntömuutosten vaikutukset mm. yrityksiin, kotitalouksiin ja viranomaisiin. Ehdotetut velvollisuudet perustuvat kauttaaltaan joko suoraan direktiiveihin tai niiden nojalla annettuihin komission täytäntöönpanosäädöksiin. Kirjanpito-, tiedonanto- ja siirtoasiakirjavelvoitteista ja näiden aiheuttamista seurantarjestelmien kehittämistarpeista aiheutuisi yrityksille hallinnollista taakkaa ja kustannuksia, joiden suuruutta on karkeasti arvioitu hallituksen esityksen 4.2.5 (s. 52-56). Taakka ja kustannukset olisivat suurimmillaan uusien velvoitteita ensimmäisen kerran käyttöönotettaessa, mutta pienenisivät käytäntöjen vakiintuessa ja järjestelmämuutosten valmistuttua. Tietojen keräämisestä, koonnista ja raportoinnista komissiolle aiheutuu pysyviä uusia tehtäviä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Suomen ympäristökeskukselle, Tilastokeskukselle ja Luonnonvarakeskukselle. Tästä aiheutuva lisäresurssitarve (yhteensä noin 4 htv) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Suomen ympäristökeskukselle ja Tilastokeskukselle on otettu huomioon julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2022-2025 ja valtion kolmannessa lisätalousarvioesityksessä. Luonnonvarakeskukselle on kohdistettu lisävoimavaroja elintarvikejätteen seurantaan jo vuoden 2020 talousarviossa.

Myös jätehuollon toimijoita valvovien kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten ja ELY-keskusten tulisi varsinkin ehdotetun jäteasetuksen toimeenpanon alkuvaiheessa tiedottaa ja neuvoa uusista velvoitteista sekä varata resursseja raportointitietojen tarkastamiseen ja hyväksymiseen jätetietojärjestelmään. Myös kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävät lisääntyisivät biojätteen kiinteistöillä tapahtuvasta pienimuotoisesta käsittelystä tehtyjen ilmoitusten rekisteröinnin myötä. Tämä arvioidaan voitavan toteuttaa sisäisin kohdennuksin. ELY-keskusten työn koordinoitiin kohdennetaan kuitenkin jonkin verran lisävoimavaroja toimeenpanon ensimmäisinä vuosina. Lisäksi jätelain muutoksen toimeenpanoa tuetaan erilaisin viestintä- ja neuvontamateriaalein ja ohjeistuksin.

Ehdotetulla ympäristönsuojeluasetuksen muutoksella selvennettäisiin ja yhtenäistettäisiin ympäristöluvan hakemiseen ja lupapäätöksen tekemiseen liittyviä menettelyjä kysymyksen ollessa tapauskohtaisesta materiaalin luokittelusta sivutuotteeksi tai hyödyntämisen läpikäyneen jätteen jätteeksi luokittelun päättymisestä. Lisäksi tehostuva tiedonkeruu asiaa koskevista ympäristölupapäätöksistä lisäisi päätösten läpinäkyvyyttä ja voisi siten parantaa päätösten yhtenäisyyttä ja toiminnanharjoittajien tasapuolista kohtelua.

Ehdotetuilla PCB- ja SOVA-asetuksen muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotus on valmisteltu ympäristöministeriössä. Jätealan asetusten keskeistä sisältöä valmisteltiin EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyviä linjauksia valmistelleessa laajapohjaisessa työryhmässä. Asetusten sisältöä kuvattiin laajalti jätelain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen perusteluissa ja yhteenveto keskeisistä asetustason muutoksista oli lausunnoilla samanaikaisesti hallituksen esityksen kanssa.¹⁰ Näistä annettu lausuntopalaute on otettu huomioon asetusten jatkovalmistelussa. Myös ympäristöministeriön asettamalle jätealan yhteistyöryhmälle on tiedotettu asetusten valmistelun etenemisestä.

[täydennetään lausuntokierroksen jälkeen]

5 Säännöskohtaiset perustelut

5.1 Valtioneuvoston asetus jätteistä annetun asetuksen muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Määritelmät. Pykälässä määriteltäisiin sellaiset asetuksen soveltamisen kannalta keskeiset käsitteet, joita ei ole määritelty jätelaissa. Pykälän 1 kohtaan ehdotetaan uutta jäteöljyn määritelmää, joka vastaisi jätedirektiivin 3 artiklan 3 kohdassa säädettyä jäteöljyn määritelmää. Pykälän 2 kohtaan ehdotettava öljyjätteen määritelmä vastaisi asiasisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 1 §:n 2 kohdan mukaista määritelmää. Siihen tehtäisiin kuitenkin jäteöljyn määritelmästä johtuva tekninen muutos. Öljyjätteen määritelmä olisi laajempi kuin jäteöljyn määritelmä ja kattaisi käyttötarkoitukseensa soveltumattomien voiteluaineiden ja teollisuusöljyjen lisäksi myös muut öljyiset jätteet.

Yhdyskuntajätevesilietteen määritelmä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 1 §:n 5 kohdan mukaista määritelmää. Siihen tehtäisiin kuitenkin tekninen muutos, joka aiheutuisi jätelain 6 §:n 1 momentin 3 kohtaan lisäystä saostus- ja umpisäiliölietteen määritelmästä. Saostus- ja umpisäiliölietteen määritelmä pitää sisällään myös pienpuhdistamoissa ja muussa vastaavassa käsittelyjärjestelmässä muodostuvan lietteen. Yhdyskuntajätevesilietteen määritelmästä ei siten ole tarpeen erikseen rajata ulos kiinteistön omassa talousvesien käsittelyjärjestelmässä syntyvää lietettä. Määritelmä vastaisi puhdistamolietedirektiivin 2 artiklan a(i) kohdan mukaista määritelmää. Direktiivissä käytetyn termin puhdistamoliete sijasta asetuksessa käytettäisiin termiä yhdyskuntajätevesiliete, joka täsmällisemmin kuvaisi asetuksen 32 ja 36 §:ssä sekä liitteessä 4 ehdotettujen lietettä koskevien säännösten soveltamisalaa.

Ehdotettu taajaman määritelmä olisi tarpeen asetuksen luvussa 4 ehdotettujen erilliskeräysvelvollisuuksien rajaamiseksi. Määritelmä vastaisi Tilastokeskuksen noudattamaa tilastollisen taajaman käsitettä. Tilastollisen taajaman määrittely pohjautuu yhdyskuntarakenteen seurantarjestelmän (YKR) mukaiseen taajamarajaukseen. Rajaus perustuu 250 x 250 metrin ruudukkoon, ja siinä otetaan huomioon asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys.

2 §. Jätteen hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimet. Jätelain 6 §:n 3 momentin nojalla säädettävä pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 2 §:n kanssa ja sillä sisällytettäisiin asetuksen liitteiksi 1 ja 2 jätedirektiivin liitteen I ja II mukaiset luettelot jätteen loppukäsittely- ja hyödyntämistoimista eräin kansallisin tarkennuksin. Direktiivin 3 artiklan 15 ja 19 kohdan mukaan luettelot ovat esimerkkiluetteloita hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimista.

¹⁰ <https://www.lausuntopalvelu.fi/FL/Proposal/Participation?proposalId=9db14571-b2ec-4a6f-a530-1c7bc49397eb>. Tieto hallituksen esityksen valmisteluvaiheista, työryhmän mietinnöstä sekä tehdyistä taustaselvityksistä ja vaikutusarvioista on saatavilla valtioneuvoston hankeikkunasta <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> hankenumeroilla YM003:00/2019 sekä ympäristöministeriön verkkosivulta <https://www.ym.fi/jatesaadospaketti>.

3 §. Jätteen vaaraominaisuudet. Jätelain 6 §:n 4 momentin nojalla säädettävä pykälä säilyisi voimassa olevan jäteasetuksen 3 §:n tapaan viittaussäännöksenä jätedirektiivin liitteeseen III, jossa säädetään tyhjentävästi ominaisuuksista ja raja-arvoista, joiden perusteella jätteet määritellään vaarallisiksi jätteiksi. Mainittu direktiivin liite III on uudistettu kokonaisuudessaan komission asetuksella (EU) N:o 1357/2014 ja sitä on muutettu ympäristövaarallisuutta koskevan ominaisuuden osalta neuvoston asetuksella (EU) 2017/997. Ehdotettua pykälää on tarkoitus tukevuudessa päivittää aina, kun direktiivin liitteeseen III tehdään muutoksia.

4 §. Jäteluettelo ja vaarallinen jäte. Pykälässä säädettäisiin jätelain 6 §:n 3 momentin nojalla luettelosta yleisimmistä jätteistä sekä vaarallisista jätteistä (*jäteluettelo*). Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 4 §:n kanssa.

Jäteluettelo olisi esimerkkiluettelo jätteistä, mutta siinä mainittujen vaarallisten jätteiden osalta luokittelu olisi sitova. Vaarallisen jätteen luokittelusta voitaisiin yksittäistapauksessa poiketa jätelain 7 ja 112 §:ssä säädettyihin menettelyihin. Yhdessä mainittujen jätelain säännösten kanssa säännöksellä pantaisiin täytäntöön jätedirektiivin 7 artiklan ja komission päätöksen 2000/532/EY säännökset jäteluettelosta.

5 §. Vapaa-ajan asunnossa syntyvä jäte. Pykälällä täsmennettäisiin jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun asumisessa syntyvän jätteen määrittelyä siltä osin kuin on kysymys vapaa-ajan asunnosta. Vapaa-ajan asunnolla tarkoitettaisiin pääasiassa omaan käyttöön tarkoitettuja kesämökkejä ja muita vastaavia vapaa-ajan asuinrakennuksia sekä vuokrattavia lomamökkejä ja -osakkeita lukuun ottamatta hotellinomaisia palveluja tarjoavia lomakyliä. Säännös annettaisiin jätelain 32 §:n 4 momentin nojalla ja se olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 5 §:n kanssa.

Lomakylän määrittelyssä voidaan käyttää apuna Tilastokeskuksen toimialaluokitusta, jonka mukaan lomakylät ovat "majoitusliikkeitä, joissa vieraat pääasiassa majoitetaan usean lomamökin tai loma-asunnon muodostamissa yksiköissä, joissa usein on tarjolla myös muita palveluja, kuten ruokailu-, pyykinpesu- ja virkistyspalveluja sekä informaatiopalveluja; lomamökkejä alueella on oltava vähintään kymmenen kappaletta tai niissä on oltava vähintään 40 vuodepaikkaa" (toimialaluokituksen kohta 55209). Lomakylän määrittelyssä keskeisiä kriteereitä olisivat siten mökkien tai vuodepaikkojen määrän ohella se, että tarjolla on muita majoitusliiketoimintaan viittaavia palveluita. Muiden palveluiden tulisi kytkeytyä tiiviisti lomakylän toimintaan niin, että ne sijaitsevat kiinteänä osana lomakylää tai palvelevat pääasiallisesti lomailijoita. Lomakylällä ei näin ollen tarkoitettaisi esimerkiksi pelkkää vapaa-ajan asuntojen lyhytaikaista vuokraamista tai maatilamatkailuun liittyvää majoitusta.

6 §. Jätelain soveltaminen puolustusvoimien toimintaan. Jätelain 4 §:n 3 momentin nojalla määriteltäisiin tarkemmin, mitkä puolustusvoimien toiminnot rajataan jätelain soveltamisalasta. Jätelain mukaan lakia ei sovelleta sellaisiin puolustusvoimien toimintoihin, joissa soveltaminen vaarantaa valtakunnan turvallisuuden tai huoltovarmuuden. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 6 §:n kanssa.

Pykälään sisällytettäväksi ehdotettujen toimintojen osalta viitataan puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007) säädettyihin valtakunnan turvallisuuteen tai huoltovarmuuteen liittyviin puolustusvoimien lakisäätöihin tehtäviin. Niiden toteuttamisedellytykset on tarpeen turvata poikkeuksilla jätelain soveltamisesta normaalioloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa ennen valmiuslain (1552/2011) soveltamisen aloittamista. Kyseisissä toiminnoissa puolustusvoimien on kuitenkin otettava huomioon jätelain 4 §:n 2 momentin mukaisesti jätelain yleiset velvollisuudet ja periaatteet siinä laajuudessa kuin se on mahdollista.

Jätelakia sovellettaisiin puolustusvoimien toiminnoissa syntyviin jätteisiin, joihin ei liity valtakunnan turvallisuuteen tai huoltovarmuuden vaarantamiseen liittyviä tekijöitä. Näitä olisivat esimerkiksi varuskuntien tai vastaavien sotilaallisten toimintakokonaisuuksien normaaliolojen yhdyskuntajätteet.

Puolustusvoimissa käytettävistä tuotteista, joihin jätelakia ei sovelleta, säädetään jätelain 4 §:n 1 momentissa. Tällaisilla tuotteilla tarkoitetaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 5 §:ssä tarkoitettuja puolustustarvikkeita, jotka on erityisesti suunniteltu tai sovitettu sotilaallisiin tarkoituksiin ja tarkoitettu käytettäväksi aseena, ammuksena tai puolustusmateriaalina puolustusvoimien tai muun sotilaallisen organisaation toimesta. Jätelain

nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa säädetään muun muassa puolustusvoimissa käytettäviä tuotteita koskevia soveltamisalan rajoituksia tiettyjen tuotteiden, kuten paristojen ja akkujen sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta.

2 luku. Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset

7 §. *Jätteen pakkaaminen ja merkitseminen sekä jätteestä annettavat tiedot.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 14 §:n nojalla jätteiden pakkaamista, merkitsemistä ja tietojen antamista jätteestä koskevista vaatimuksista. Ne olisivat yleisiä ja koskisivat siten kaikkia jätteitä. Niitä täsmennettäisiin vaarallisten jätteiden pakkaamisen ja merkitsemisen osalta 8 ja 9 §:ssä sekä vaarallisten jätteiden, POP-jätteiden ja eräiden muiden jätteiden siirtoasiakirjassa annettavien tietojen osalta 41 §:ssä. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 7 §:ää.

Jätelain soveltamisalaan kuuluvien elämistä saatavien sivutuotteiden pakkaamisessa ja merkitsemisessä on ehdotetussa pykälässä säädetyn lisäksi noudatettava, mitä eläinperäisiä sivutuotteita koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1069/2009 toimeenpanoasetuksessa N:o 142/2011, jäljempänä *sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetus*, ja erityisesti sen liitteessä VIII säädetään.

8 §. *Vaarallisen jätteen pakkaus.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin jätelain 16 §:n 3 momentin nojalla vaarallisen jätteen pakkausta koskevista vaatimuksista. Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin säännöksen suhdetta aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008, jäljempänä *CLP-asetus*, vastaaviin vaatimuksiin. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 8 §:ää.

9 §. *Vaarallisen jätteen merkitseminen.* Pykälässä täsmennettäisiin vaarallisten jätteiden merkitsemistä koskevia velvollisuuksia jätelain 16 §:n 3 momentin nojalla. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 9 §:ää.

Nykyisen pykälän 2 momentissa oleva osin vanhentunut viittaus komission asetuksen N:o 1357/2014 mukaisiin vaaraominaisuuksiin korvattaisiin viittauksella 3 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten mukaisiin vaaraominaisuuksiin. Ehdotettu viittausmenettely mahdollistaisi yksinkertaisen tavan viitata jätedirektiivin liitteessä III määriteltyihin jätteen vaaraominaisuuksiin ottaen huomioon kaikki eri aikoina liitteeseen tehdyt muutokset. Liitettä III muuttavat Euroopan unionin säädökset lueltaisiin asetuksen 3 §:ssä, jota päivitetäisiin tarvittaessa.

Pykälän 3 momentissa käytetyt käsitteet vastaisivat CLP-asetuksen vastaavaa terminologiaa. Momenttia täydennettäisiin voimassa olevaan jäteasetukseen nähden selvennyksellä, jonka mukaan CLP-asetukseen perustuvat huomiosana, vaaralausekkeet ja turvalausekkeet on ilmoitettava suomeksi ja ruotsiksi.

10 §. *Jätteen keräys.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 14 §:n 1 momentin ja 15 §:n 3 momentin nojalla jätteen keräyksessä noudatettavia vaatimuksia. Pykälä vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 10 §:ää, mutta sitä täydennettäisiin ja täsmennettäisiin eräiltä osin.

Jätteen keräystä koskevien vaatimusten sisällyttäminen ehdotettuun asetukseen on perusteltua vaatimusten valtakunnallisen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi. Vaatimukset koskisivat yhdyskuntajätteen ja siihen rinnastettavan jätteen, kuten tuottajavastuun piiriin kuuluvan keräyspaperin, pakkausjätteen ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräystä riippumatta siitä, kenen vastuulla jätteen keräyksen järjestäminen jätelain mukaan on tai millaisin välinein ja tekniikoin keräys toteutetaan. Pykälän 4 momentin mukaan säännöksiä sovellettaisiin myös muun kuin yhdyskuntajätteen ja siihen rinnastettavan jätteen keräyksessä soveltuvin osin. Pykälän vaatimukset tulisi ottaa huomioon jätteen keräystoiminnasta tehtävässä ilmoituksessa, jonka sisältövaatimuksista säädettäisiin asetuksen 49 §:ssä.

Jäteastiaa koskevat 1 ja 2 momentin säännökset koskisivat tavanomaisen kannellisen jäteastian ohella myös kaikkia muita kunkin jätelajin keräykseen soveltuvia välineitä, kuten kannellista säiliötä, maahan upotettavaa syväkeräyssäiliötä, jätelavaa sekä soveltuvin osin myös alueellisen

putkikuljetusjärjestelmän syöttöpistettä. Pykälän 1 momentin 4 kohtaa täsmennettäisiin voimassa olevaan jäteasetukseen nähdessä siten, että jäteastian kanteen tai etuseinään kiinnitettävän merkinnän lisäksi jäteastiaan tai sen välittömään läheisyyteen olisi asetettava selvästi nähtäville kerättävää jätelajia koskevat lajitteluohjeet. Merkinnöissä ja lajitteluohjeissa tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä valtakunnallisesti yhtenäisiin symboleihin ja esitystapaan esimerkiksi hyödyntämällä Pohjoismaissa laajasti käytössä olevaa jätetiktoigrammijärjestelmää¹¹.

Lisäksi voimassa olevaa sääntelyä täydennettäisiin momentin 6 kohdassa velvollisuudella seurata alueellisilla vastaanottoaikoilla jäteastian täyttymistä siten, että astioiden tyhjentäminen voidaan tehdä ajoissa ja aiheuttamatta katkoksia jätteen vastaanottoon. Seuranta tulisi tarvittaessa järjestää automaattisin seurantajärjestelmin. Momentin 7 kohdassa tarkennettaisiin, että jäteastioiden puhdistus tulisi tehdä vähintään kerran vuodessa. Momentin 8 kohdassa täsmennettäisiin, että jätteen keräyksen johdosta roskaantuneen vastaanottoaajan ja sen ympäristön siivoaminen olisi tehtävä viivytyksettä. Jätteen vastaanottoaajan pitäjän toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta tilanteessa, jossa roskaajaa ei saada täyttämään velvollisuuttaan, säädetään jätelain 74 §:n 1 momentin 4 kohdassa.

Momentin 9 ja 10 kohdat säilyisivät voimassa olevan jäteasetuksen mukaisina. Momentin 9 kohdan mukaan toiminnanharjoittajan olisi huolehdittava siitä, että vastaanottoaajassa on kerättävän jätteen ominaisuudet huomioon ottaen riittävän tiivis pohja ja tarpeelliset säänkestävät kateet, vesien johtamis- ja käsittelyjärjestelyt ja muut rakenteet keräyksestä johtuvan terveydelle ja ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi. Vaadittavien ympäristönsuojelutoimien olisi siis oltava riittävät ja tarpeelliset ympäristöhaitan ja –vaaran ehkäisemiseksi ja ne määräytyisivät kerättävän jätteen laadun mukaan. Näin ollen 9 kohdan vaatimuksia ei käytännössä sovellettaisi metallijätteen, keräyspaperin, kartonkijätteen tai muiden vastaavien jätteiden vastaanottoaajoihin. Sen sijaan öljyjätteiden, romuajoneuvojen, käytöstä poistettujen ajoneuvoakkujen, käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä muiden vaarallisten tai muutoin ongelmallisten jätteiden vastaanotossa edellytettäisiin yleensä kohdassa säädettyjä lisätoimia ympäristön suojelemiseksi. Momentin 10 kohdassa tarkoitetut toimet jätteen luovuttoman vastaanottoaajaan toimittamisen estämiseksi olisi toteutettava tarpeen mukaan.

Pykälän 2 momentissa edellytettäisiin voimassa olevaa jäteasetusta vastaavasti, että jätettä vastaanottoaajaan toimittavan on pantava jäte sille varattuun jäteastiaan ja huolehdittava siitä, ettei astia jätteen vuoksi rikkoonnu eikä tarpeettomasti likaannu. Lisäksi 3 momentin mukaan olisi huolehdittava jätteenkuljetusten järjestämisestä siten, ettei vastaanottoaajan läheisyydessä asuville ja oleskeleville aiheudu melu- tai muuta häiriötä.

Jätelain soveltamisalaan kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden keräyksessä on lisäksi noudatettava, mitä sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetuksen liitteessä VIII säädetään.

Kunnan jätehuoltomääräyksillä voidaan antaa ehdotettua pykälää tarkentavia määräyksiä siten kuin jätelain 91 §:ssä säädetään.

11 §. Jätteen kuljetus. Jätelain 14 §:n 1 momentin nojalla annettava säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 11 §:ää. Jäte olisi ensisijaisesti kuljetettava tiiviissä pakkauksessa tai umpinaisessa kuljetusvälineessä. Jäte voitaisiin kuitenkin kuljettaa myös muulla tavoin, jos jätteen pääsy ympäristöön ja jätteestä aiheutuva tapaturmavaara voidaan estää. Ehdotetut säännökset koskisivat sekä jätteen haltijan ja kunnan että tuottajan järjestämisvastuulla olevan jätteen kuljetusta. Jätelain soveltamisalaan kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksessa on lisäksi noudatettava, mitä sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetuksen liitteessä VIII säädetään. Kunnan jätehuoltomääräyksillä voidaan antaa ehdotettua pykälää tarkentavia määräyksiä siten kuin jätelain 91 §:ssä säädetään.

12 §. Jätteen pienimuotoinen käsittely kiinteistöllä. Pykälä olisi uusi ja se annettaisiin jätelain 41 a §:n 3 momentin nojalla. Pykälässä säädetäisiin biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen omatoimista tai yhteistä käsittelyä koskevistä tarkemmista

¹¹ User guide, Danish pictogram system for waste sorting collection services & recycling centres, <https://danskaffaldsforening.dk/sites/danskaffaldsforening.dk/files/media/document/UserManual-DanishWastePictograms-november2020-english.pdf>

vaatimuksista silloin, kun käsittely kiinteistöllä on pienimuotoista ja hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettäisiin jätteen käsittelylaitteiston sijoittamista, rakentamista, käyttöä, kunnossapitoa ja mitoittamista koskevista vaatimuksista. Lisäksi 3 ja 4 kohdassa säädettäisiin jätteen sijoittamisesta ja käsittelystä sitä varten suunnitellussa käsittelylaitteistossa. Kyseessä tulisi 4 kohdan mukaan olla suljettu laitteisto kuten hyvin ilmastoitu kompostori, johon haittaeläinten pääsy on estetty ja josta ei pääse valumavesiä maaperään. Talvella käytettävän laitteiston edellytettäisiin myös olevan tarvittaessa lämpöeristetty. Lämpöeristykseen vaikutus laitteiston kompostointiominaisuuksiin ja toimintaan. Lämpöeristyksestä voitaisiin jätelain 91 §:n mukaisesti antaa tarkentavia määräyksiä kunnan jätehuoltomääräyksillä.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan kuivakäymäläjäte, saostus- ja umpisäiliöliete ja siihen rinnastettavia muu jäte, kuten pienpuhdistamoliete tai lemmikkieläinten uloste, tulisi käsitellä hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi ennen sen käyttöä lannoitteena tai maanparannusaineena kiinteistöllä. Tarkoitukseen soveltuvia hygienisointimenetelmiä olisivat erityisesti kalkkistabilointi tai kompostointi, mutta myös muu hygienisointiteholtaan yhtä hyvä käsittelymenetelmä sallittaisiin. Kompostoinnin lopputuotteen hygieenisen laadun turvaamiseksi säännöksessä edellytettäisiin, että kompostoitavassa käsittelyajan tulisi olla vähintään vuosi siitä, kun tuotetta kuivakäymäläjätettä on viimeksi lisätty kompostiin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, ettei 1 momentin 4 kohdassa ehdotettuja jätteen käsittelylaitteistoja koskevia vaatimuksia sovellettaisi pelkän puutarhajätteen pienimuotoiseen käsitteilyyn kiinteistöllä. Tällaista jätettä käsitellään kiinteistöllä usein eikä se aiheuta haittaa terveydelle tai ympäristölle siten, että mainittujen vaatimusten soveltaminen olisi tarpeen.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi informatiivinen viittaus lannoitevalmistelakiin (539/2006) ja sen nojalla annettuihin säännöksiin, jotka koskevat saostus- ja umpisäiliölietteen ja kuivakäymäläjätteen käyttöä maanviljelyssä. Tätä koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä sisältyy erityisesti lannoitevalmisteista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 24/11 muuttamisesta annetun asetuksen 12/12 11 a §:ään.

13 §. Jätteen hyödyntäminen maantäytössä taikka maahan sijoittamalla tai levittämällä. Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin ja 14 §:n 1 momentin nojalla maantäytössä ja muussa jätteen maahan sijoittamisessa tai levittämisessä noudatettavia velvollisuuksia niin sanotun näennäishyödyntämisen ehkäisemiseksi. Velvollisuus koskisi sitä, joka hyödyntää jätettä esimerkiksi maantäytön, muun maarakentamisen tai maanparannuksen yhteydessä.

Pykälä vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 12 §:n 2 momenttia. Pykälää täydennettäisiin kuitenkin muutoksilla, jotka aiheutuvat maantäytön määritelmän lisäämisestä jätelain 6 §:n 1 momentin 25 kohtaan. Pykälässä korostettaisiin, että se koskee nimenomaisesti myös jätteen hyödyntämistä maantäytössä, kun voimassa olevassa jäteasetuksessa vaatimukset kohdennetaan yleisesti jätteen hyödyntämiseen sijoittamalla tai levittämällä sitä maahan. Lisäksi tiukennettaisiin niitä edellytyksiä, joiden mukaisesti maantäyttö ja muu vastaava jätteen käsittely voidaan katsoa hyödyntämiseksi. Tarkoitukseen soveltuvaa jätettä voitaisiin käyttää maantäytössä tai muutoin sijoittamalla tai levittämällä sitä maahan enintään se määrä, joka on välttämättä tarpeen maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta. Jos määrä on tätä suurempi - tai jos toiminta ei täytä jätelain 6 §:n 1 momentin 23 kohdassa säädetyä hyödyntämisen määritelmän mukaista edellytystä siitä, että jätteellä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä - toimi olisi katsottava jätteen loppukäsittelyksi. Säännös perustuisi jätedirektiivin 3 artiklan 17 a alakohdassa säädettyyn maantäytön määritelmään.

Pykälään ei sisällytettäisi voimassa olevan jäteasetuksen 12 §:n 1 momentin kaltaista säännöstä jätteen lajittelua ja käsittelyä koskevista vaatimuksista. Säännös olisi tarpeeton, sillä jätelain 15 a §:ssä säädetään kiellosta polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä ja 15 b §:ssä asetetaan ammattimaisessa tai laitospäivätoiminnassa hyödyntämistoiminnassa noudatettavat jätteen laadun varmistamista koskevat vaatimukset. Lisäksi velvollisuudesta noudattaa etusijajärjestystä säädetään yleisesti jätelain 8 §:ssä.

14 §. *Jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan poistaminen käytöstä.* Pykälä vastaisi sisällöltään nykyisen jäteasetuksen 13 §:ää. Pykälä säädettäisiin jätelain 14 §:n 1 momentin nojalla. Sen 2 momentti sisältäisi informatiiviset viittaukset jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan käytöstä poistamiseen sovellettavaan muuhun lainsäädäntöön.

3 luku. Viranomaiset ja asiantuntijalaitokset sekä niiden tehtävät

15 §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä jätelain toimeenpanossa vastaavaan tapaan kuin voimassa olevan jäteasetuksen 33 §:ssä säädetään. Säännöksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen velvollisuutena olisi huolehtia ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallentamiensa jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistuksesta. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistus on tärkeää luotettavien valtakunnallisten jätetilastojen tuottamiseksi. Pykälän 2 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä olisi kerätä ja hankkia jätteitä ja jätehuoltoa koskevaa keskuksen toimialuetta koskevaa tietoa. Tiedon keruu olisi tarpeen muun muassa valtakunnallista jättesuunnitelmaa varten. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen olisi huolehdittava jätteitä ja jätehuoltoa koskevan koulutuksen, neuvonnan, tiedotuksen ja seurannan järjestämisestä toimialueellaan. Jätteitä ja jätehuoltoa koskevan koulutuksen järjestämisessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten olisi ensisijaisesti huolehdittava alueen muiden viranomaisten ja kuntien viranomaisten kouluttamisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävistä säädetään myös muun muassa jätelain 22, 24, 75, 94 ja 142 §:ssä.

16 §. *Suomen ympäristökeskuksen tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä jätelain toimeenpanossa sen lisäksi, mitä jätelain 22, 25, 108 a ja 142 §:ssä säädetään. Säännöksen 1 kohdan mukaan Suomen ympäristökeskuksen olisi tehtävä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä ja jätehuoltoa koskevaa tutkimusta ja seurantaa sekä järjestettävä näihin liittyvää koulutusta, neuvontaa ja tiedotusta. Suomen ympäristökeskuksen olisi 2 kohdan mukaan osallistuttava valtakunnallisen jättesuunnitelman sekä jätelain nojalla annettavien säännösten ja jätetasioita koskevien ohjeiden valmisteluun. Pykälä olisi muilta osin yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 32 §:n kanssa, mutta 2 kohtaan lisättäisiin, että Suomen ympäristökeskuksen olisi myös seurattava valtakunnallisen jättesuunnitelman toimeenpanoa. Lisäksi pykälässä mainittaisiin osallistuminen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistuksen kehittämiseen. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallennettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistus on tärkeää, koska Tilastokeskus käyttää rekisterin tietoja laatimiensa valtakunnallisten jätetilastojen pohjana.

17 §. *Asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan jäteasetuksen 34 §:ää, mutta pykälässä mainittujen asiantuntijaviranomaisten ja -laitosten nimet muutettaisiin vastaamaan organisaatioiden nykyisiä nimiä. Lisäksi niiden järjestys muutettaisiin siten, että ensin mainittaisiin tutkimustoimintaa tekevät laitokset, sen jälkeen valvovat viranomaiset ja viimeisenä olisi osakeyhtiömuodossa toimiva tutkimuslaitos. Pykälään lisättäisiin asiantuntijalaitokseksi Luonnonvarakeskus, joka vastaisi 45 §:n mukaisesti jätedirektiivin elintarvikejätettä koskevien seurantatietojen kokoamisesta ja toimittamisesta Euroopan komissiolle.

4 luku. Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen

18 §. *Asumisessa syntyvän biojätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys.* Jätelain 15 §:n 3 momentin nojalla annettavassa pykälässä asetettaisiin kunnalle täsmälliset asumisessa syntyvän biojätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen vähimmäisvaatimukset. Nykyistä täsmällisempi sääntely olisi tarpeen jätelain 15 §:ssä säädetyn jätteiden erilläänpitovelvollisuuden täsmentämiseksi ja konkretisoimiseksi. Ehdotettu erilliskeräysvelvoite koskisi asumisessa syntyvää biojätettä puutarha- ja puistojetettä lukuun ottamatta. Kiinteistöittäisen keräyksen merkittävä lisääminen on arvioitu välttämättömäksi jätedirektiivissä asetettujen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.

Pykälän 1 momentin mukaan kunnan tulisi kerätä asumisessa syntyvä biojäte vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi huoneistoa. Lisäksi keräys tulisi 2 momentin mukaan järjestää jokaiselta kiinteistöltä yli 10 000 asukkaan taajamassa. Ehdotettujen siirtymäsäännösten nojalla biojätteen erilliskeräysvaatimusta tiukennettaisiin vaiheittain niin, että 1 momentin mukainen erilliskeräys tulisi järjestää viimeistään 1.7.2022 lähtien ja 2 mo-

mentin mukainen erilliskeräys viimeistään 1.7.2024 lähtien. Erilliskeräysvaatimus on perusteltua asettaa biojätteelle vaiheittain tiukemmaksi kuin muille erilliskerättäville jätelajeille, koska selvitysten mukaan biojätteen kierrätystä lisäämällä voidaan käytännössä tehokkaimmin nostaa yhdyskuntajätteen kierrätysastetta. Lisäksi biojätteen kierrätystä on mahdollista lisätä vain erilliskeräystä (ml. pienkompostointi) lisäämällä, sillä lannoitevalmistelainsäädännöstä johdettavan nykyisen tulkintakäytännön, samoin kuin jätedirektiivin 11 a artiklan 4 kohdan, perusteella sekajätteestä erotellun biojätteen hyödyntämistä ei voida katsoa kierrätykseksi.

Biojätteen kiinteistöittäinen keräys voitaisiin tarvittaessa toteuttaa myös ns. kimpfakeräyksenä kahden tai useamman toisiaan lähellä sijaitsevan kiinteistön kesken taikka ns. korttelikeräyksenä, jossa tietyllä alueella sijaitsevien kiinteistöjen yhteinen jäteastia sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan (enintään muutaman sadan metrin) päässä jokaiselta keräykseen osallistuvalla kiinteistöltä.

Kunta voisi jätelain 91 §:n 3 momentissa säädetyin perustein poiketa jätehuoltomääräyksissään 1 ja 2 momentissa ehdotetuista biojätteen kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen vähimmäisvaatimuksista. Asetusta lievempien vaatimusten tulisi perustua jätelain 15 §:n 2 momenttiin ja niiden ajantasaisuutta olisi arvioitava viiden vuoden välein. Toisaalta kunta voisi järjestää kiinteistöittäistä keräystä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vähimmäisvaatimuksia kattavammin. Joissakin tapauksissa kunta voisi myös olla velvollinen järjestämään asetuksessa ehdotettua kattavampaa erilliskeräystä, jos se olisi paikallisten olosuhteiden vuoksi ja etusijajärjestyksen toteuttamiseksi perusteltua.

19 §. Asumisessa syntyvän pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys. Jätelain 15 §:n 3 momentin nojalla annettava pykälä olisi uusi ja siinä asetettaisiin täsmälliset asumisessa syntyvän pakkausjätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen vähimmäisvaatimukset. Jätelain 49 a §:n mukaisesti kunnan tulisi järjestää pakkausjätteen erilliskeräys yhteistoiminnassa pakkausten tuotajayhteisön kanssa.

Pykälässä tarkoitettuja kiinteistöiltä erilliskerättäviä jätelajeja olisivat 1 momentin mukaan asumisessa syntyvä lasi-, muovi-, ja metalli- sekä paperi- ja kartonkipakkausjäte. Edellä mainitut jätteet olisi kerättävä vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi huoneistoa. Ehdotettujen siirtymäsäännösten nojalla keräys tulisi järjestää viimeistään 1.7.2023 lähtien. Asumisessa syntyvän biojätteen erilliskeräyksen ohella pakkausjätteen kiinteistöittäisen keräyksen merkittävä lisääminen on arvioitu välttämättömäksi jätedirektiivissä asetettujen kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Nykyistä täsmällisempi sääntely olisi myös tarpeen jätelain 15 §:ssä säädetyin erilliskeräysvelvollisuuden toimeenpanemiseksi. Kuten biojätteen, myös asumisessa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräys voitaisiin toteuttaa esimerkiksi kimpptaikorttelikeräyksenä.

Myös pakkausjätteen osalta kunta voisi jätehuoltomääräyksissään poiketa ehdotetuista kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen vähimmäisvaatimuksista jätelain 91 §:n 3 momentin nojalla ja siinä säädetyin edellytyksin. Lisäksi kiinteistön haltija voisi järjestää pakkausjätteen kuljetuksen kiinteistöltään jätelain 41 §:n 3 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä. Käytännössä tämä mahdollisuus olisi kiinteistön haltijan käytettävissä, jos kiinteistö ei kuulu ehdotetussa pykälässä tarkoitettujen tai kunnan jätehuoltomääräyksessä asetettujen kiinteistökohtaisten erilliskeräysvelvoitteiden piiriin. Näissäkin tapauksissa kerätty pakkausjäte olisi toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

20 §. Muun asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys. Jätelain 15 §:n 3 momentin nojalla annettavalla pykälällä säädettäisiin kiinteistöittäistä erilliskeräystä koskevat vähimmäisvaatimukset muulle kuin pakkausjätteeksi katsottavalle pienmetalli- ja pienmuovijätteelle. Kunnan tulisi järjestää tällaisen pienmetallijätteen ja mahdollisuuksien mukaan myös pienmuovijätteen erilliskeräys jokaiselta taajamassa sijaitsevalta vähintään viiden huoneiston kiinteistöltä viimeistään 1.7.2023 lähtien.

21 §. Kunnan järjestämä jätteen alueellinen vastaanotto. Jätelain 15 §:n 3 momentin ja 34 §:n 2 momentin nojalla annettavassa pykälässä säädettäisiin eräiden sellaisten asumisessa syntyvien jätteiden alueellista vastaanottoa koskevista vaatimuksista, jotka eivät kuulu ehdotetuissa 18–20 §:ssä tarkoitettujen kiinteistökohtaisten erilliskeräysvelvoitteiden piiriin. Kunnan tulisi järjestää tällaisille jätteille paikalliset olot, väestötiheys sekä syntyvän jätteen määrä ja laatu huomioiden

riittävä määrä vastaanottoaikoja siten, että vastaanottoaikat olisivat jätelain 34 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti vaivattomasti jätteen tuottajan saavutettavissa.

Pykälässä tarkoitettuja jätteitä olisivat 1 momentin mukaan muut kuin pakkausjätteeksi tai 20 §:ssä tarkoitetuksi pienikokoiseksi jätteeksi katsottavat paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi- ja puujätteet, puutarhajäte, tekstiilijäte, sekä suurikokoiset esineet, kuten patjat ja huonekalut. Vastaanottovelvoite koskisi tekstiilijätettä vuoden 2023 alusta lähtien. Tekstiilijätteen erilliskeräystä koskevia vaatimuksia on tarkoitus myöhemmin täsmentää sitä koskevan tietopohjan lisääntyessä. Jätedirektiivin 11 artiklan 1 kohdan mukaan tekstiilijätteen erilliskeräyksen järjestäminen on jäsenvaltioissa pakollista vuoden 2025 alusta lähtien. Kunnan vastaanottovelvoite ei koskisi keräyspaperin vastaanottoa, joka jätelain 48 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla kuuluu paperituotteiden tuottajan vastuulle.

Vastaanottovelvoite koskisi 2 momentin 1 kohdan mukaan myös kotitalouksien itse tehtävien pienimuotoisten remonttien jätettä, joka ei jätedirektiivin mukaan ole yhdyskunta-, vaan rakennus- ja purkujätettä. Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä myös tällaisen jätteen jätehuolto. Lisäksi kunnan olisi 2 momentin 2 kohdan mukaan järjestettävä asumisessa sekä jätelain 32 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettun maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen, kuten jäteöljyn, liuotin-, maali- ja torjunta-ainejätteiden vastaanotto. Kattavan ja asukkaalle vaivattoman vaarallisen jätteen vastaanoton järjestäminen on tärkeää, jotta voidaan jätedirektiivin 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti estää muiden yhdyskuntajätevirtojen saastuminen vaarallisilla jätteillä sekä varmistaa vaarallisten jätteiden etusijajärjestyksen mukainen ja ympäristön ja terveyden kannalta turvallinen käsittely.

22 §. Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys. Jätelain 15 §:n 3 momentin nojalla annettavassa uudessa pykälässä säädettäisiin muun kuin 18–21 §:ssä tarkoitettun yhdyskuntajätteen erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä. Säännökset koskisivat kunnan vastuulle jätelain 32 §:n 1 momentin perusteella kuuluvaa muuta kuin asumisessa syntyvää jätettä (kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte) sekä jätteen haltijan vastuulle kuuluvaa yhdyskuntajätettä (elinkeinotoiminnassa ja julkisessa pl. kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte). Kiinteistöittäinen erilliskeräys tulisi järjestää 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetuille jätelajeille. Näitä olisivat muu biojäte kuin puutarha- ja puustojäte, lasi-, metalli-, muovi- sekä paperi- ja kartonkipakkausjäte sekä muu pienmetallijäte kuin pakkausjäte. Lisäksi kiinteistöittäinen erilliskeräys tulisi 5 kohdan perusteella järjestää mahdollisuuksien mukaan muille kuin 2–4 kohdassa tarkoitetuille jätelajeille sekä puutarha- ja puustojätelle, tekstiilijätelle ja suurikokoisille käytöstä poistetuille esineille. Käytännössä jätteen haltija järjestäisi kiinteistöittäisen keräyksen tilaamalla palvelun yksityiseltä jätehuoltoyritykseltä. Erilliskeräys voitaisiin 2 momentin mukaan järjestää yhteisesti samassa kiinteistössä olevien jätteen haltijoiden kesken.

Kiinteistöittäisen erilliskeräyksen velvoite kohdistettaisiin taajama-alueilla sekä asema- tai yleiskaavoitetuilla palvelu-, matkailu- ja työpaikka-alueilla sijaitseviin jätteen haltijoihin, joiden toiminnassa syntyy 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettuja jätelajeja yli säännöksessä tarkoitettun määrärajan (kg/viikko). Jätteen haltija olisi velvollinen järjestämään erilliskeräyksen vain niille jätelajeille, joiden osalta asetettu kg/viikko –velvoite ylittyisi. Ehdotetut kiinteistöittäisen keräyksen velvoiteajat vastaisivat laskennallisesti jätettä, jotka keskimäärin syntyvät 5 huoneiston kerrostalo- tai rivitalokiinteistössä. Lisäksi 5 kohdassa tarkoitettujen jätteen erilliskeräys tulisi järjestää mahdollisuuksien mukaan ottaen huomioon vastaanotto- ja kierrätyskapasiteetin kohtuullinen saatavuus sekä etusijajärjestyksen ja jätelain 15 §:n mukaisen erilliskeräysvelvoitteen toimeenpanon edistäminen.

Jätteen haltija voisi jätelain 15 §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin poiketa 1 momentissa tarkoitetuista erilliskeräysvelvoitteista. Jätteen haltijan tulisi esittää poikkeamisen perusteet pyynnöstä valvontaviranomaiselle (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai ELY-keskus), joka voisi puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin ja tarvittaessa määrätä jätteen haltijan järjestämään erilliskeräyksen jätelain 125 tai 126 §:n perusteella. Valvontaviranomainen voisi periä tarvittavista valvontatoimenpiteistä maksun jätelain 144 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta lajitella tarvittaessa erikseen niin sanotuissa suurkertymäkohteissa syntyvä tasalaatuinen jäte. Velvollisuus koskisi 1 momentin 2–4 kohdissa tarkoitettua tiettyä materiaalia olevaa jätettä, jota syntyy huomattavan suuria määriä

(esimerkiksi kalvomuovit). Niiden erilliskeräys tulisi järjestää, jos näin saavutettaisiin etusijajärjestyksen toimeenpanon kannalta paras lopputulos esimerkiksi parantamalla mahdollisuuksia pakkausjätteen korkealaatuiseen ja tehokkaaseen kierrätykseen.

Pykälän 4 momentti sisältäisi viittauksen kunnan jätelain 32 §:n mukaiseen velvollisuuteen järjestää kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen jätehuolto, 1 momentissa tarkoitettu erilliskeräys mukaan lukien. Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen kiinteistöistä erilliskeräystä koskevista 1 momentissa ehdotetuista vaatimuksista voitaisiin jätelain 91 §:n 3 momentin mukaisesti poiketa kunnan jätehuoltomääräyksillä vastaavasti kuin asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöistä keräyksestä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin jätteen haltijan velvollisuudesta noudattaa ehdotettuja erilliskeräysvaatimuksia myös muun kuin yhdyskuntajätteen osalta edellyttäen, ettei kyse olisi huomattavan vähäisestä jättemäärästä. Kyse voisi olla esimerkiksi tuotantotoiminnan yhteydessä syntyvistä jätelajeista.

23 §. *Yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja alueellista vastaanottoa koskevat erityiset säännökset.* Pykälään koottaisiin 18–22 §:ssä tarkoitettua erilliskeräystä yhteisesti koskevat erityiset säännökset. Pykälä annettaisiin jätelain 8 §:n 3 momentin, 15 §:n 3 momentin ja 41 a §:n 3 momentin nojalla.

Pykälän 1 momentin mukaan erilliskerätty jäte tulisi toimittaa sellaiseen käsittelyyn, jossa mahdollisimman suuri osa siitä valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään. Tehokas kierrätys on olennaista, sillä kierrätetyksi yhdyskuntajätteeksi tai pakkausjätteeksi saa EU:n direktiivien mukaisesti laskea vain sen jättemäärän, joka kierrätysprosessissa tulee tosiasiallisesti kierrätyksi.

Pykälän 2 momentilla mahdollistettaisiin jätedirektiivin 22 artiklan 1 momentin mukaisesti biojätteen erilliskeräyksen korvaaminen jätteen syntypaikalla tapahtuvalla pienkompostoinnilla tai muulla vastaavalla käsittelyllä. Biojätteen kiinteistöittäinen keräys voitaisiin korvata pienkompostoinnilla tai käsittelemällä biojäte muutoin kiinteistöllä, jos se toteutetaan jätelain 41 a §:n 1 momentin ja ehdotetun 12 §:n mukaisesti aiheuttamatta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä noudattaen kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä annettuja määräyksiä. Jätelain 91 §:ssä tarkoitetuilla kunnan jätehuoltomääräyksillä voitaisiin antaa terveyden ja ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisia pienkompostointia koskevia määräyksiä sekä kunnan vastuulla oleville että muille kiinteistöille.

Ehdotetulla 3 momentilla kannustettaisiin pakkausten tuottajia ja muita jätteen erilliskeräyksestä vastuussa olevia toimijoita järjestämään mahdollisuuksien mukaan pakkausjätteen ja muun samaa materiaalia olevan jätteen (esim. muovi, metalli) kerääminen samassa kuormassa. Jätelain 15 §:n 1 momentin mukaan yhteiskeräys ei kuitenkaan saisi johtaa esimerkiksi kierrätetyn jätteen laadun heikkenemiseen eikä vähentää mahdollisuuksia jätteen uudelleenkäytön valmisteluun tai kierrätykseen.

24 §. *Yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevat tavoitteet.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla yleisestä valtakunnallisesta yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteesta. Ehdotetut tavoitteet vastaisivat jätedirektiivin 11 artiklan 2 kohdan c e alakohdissa jäsenmaiden velvollisuudeksi säädettyjä tavoitteita. Tavoite kohdistuisi yleisesti yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämisestä vastaaviin kuntiin ja jätteen haltijoihin. Tavoitteiden saavuttamiseksi niiden tulisi järjestää yhdyskuntajätteen erilliskeräys jätelain 15 §:ssä ja ehdotetuissa 18–22 §:ssä tarkoitettulla tavalla sekä toteuttaa muita tarpeellisia toimia esimerkiksi lajittelutehokkuuden lisäämiseksi.

Voimassa olevassa jäteasetuksen 14 §:ssä säädetty yhdyskuntajätteen kierrätystä koskeva tavoite (50 prosenttia) ehdotetaan poistettavaksi, koska se olisi vanhentunut jätelain tullessa voimaan ja pohjautuisi eri laskentasaäntöihin kuin pykälässä ehdotettavat uudet tavoitteet. Voimassa olevan asetuksen mukaisen vuotta 2016 koskevan tavoitteen, joka numeeriselta tasoltaan vastaa jätedirektiivin 11 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaista tavoitetta vuodelle 2020, ehdotetaan kuitenkin säilyvän voimassa vuoden 2024 loppuun saakka. Siirtymäaikana yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistymistä arvioitaisiin ja tarvittaessa raportoitaisiin komissiolle sekä vuotta 2020 että 2025 koskevien tavoitteiden suhteen.

25 §. *Yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevien tavoitteiden laskenta.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla laskentaperiaatteista yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevien tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi. Pykälä olisi tarpeen jätedirektiivin 11 a artiklan täytäntöön panemiseksi ja tavoitteiden seurannan läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Laskentaperiaatteiden noudattamisesta huolehtisivat käytännössä Suomen ympäristökeskus ja Tilastokeskus, jotka toiminnanharjoittajien raportoimien ja tarpeellisten muiden selvitysten pohjalta 45 §:n mukaisesti kokoaisivat ja raportoisivat tavoitteiden saavuttamista koskevat Euroopan komissiolle. Ulkomaille viedyn yhdyskuntajätteen osalta laskentaperiaatteiden noudattamisesta huolehtisi jätteen viejä, jonka olisi ehdotetun 40 §:n 3 momentin mukaan raportoitava Suomen ympäristökeskukselle uudelleenkäyttöön valmistellun ja kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrä. Yhdyskuntajätteen poltossa syntyneestä pohjatuhkasta ja -kuonasta erotettujen kierrätettyjen metallien osalta laskentaperiaatteiden noudattamisesta huolehtisi yhdyskuntajätettä polttava laitos, jonka olisi ehdotetun 37 §:n 3 momentin mukaan raportoitava valvontaviranomaiselle kyseisten metallien määrä.

Pykälän 1 momentissa ehdotetut laskentaperiaatteet vastaisivat sisällöltään jätedirektiivin 11 a artiklassa säädettyjä jäsenmaita velvoittavia säännöksiä. Momentin 3 kohdassa ehdotettu säännös, jonka mukaan kierrätetyksi voitaisiin laskea vain jätelain 15 §:n mukaisesti erilliskerätty biojäte, vastaisi nykyistä lannoitelainsäädäntöön perustuvaa tulkintakäytäntöä. Jätedirektiivin 11 a artiklan mukaan kyseistä laskentasääntöä on noudatettava viimeistään vuoden 2027 alusta alkaen.

Pykälän 2 momentin mukaan uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevan tavoitteen laskennassa olisi 1 momentissa ehdotettujen yleisten laskentaperiaatteiden lisäksi noudatettava jätedirektiivin 11 a artiklassa ja komission täytäntöönpanopäätöksessä 2019/1004 säädettyjä laskentasääntöjä.

26 §. *Rakennus- ja purkujätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen sekä käsittely.* Jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla annettavaa pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi voimassa olevan jäteasetuksen 15 §:ään nähden siten, että siinä tuotaisiin selkeämmin esiin jätelain 8 §:n mukainen etusijajärjestys, jota rakennushankkeeseen ryhtyvä on velvollinen noudattamaan. Näin pyrittäisiin tehostamaan etusijajärjestyksen noudattamista rakennus- ja purkuhankkeissa. Etusijajärjestyksen noudattaminen edellyttää muun ohella valikoivaa purkamista, jotta hankkeessa syntyisi mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta rakennus- ja purkujätettä. Valikoiva purkamisen mahdollistaa haitallisten aineiden poistamisen ja purkamisessa talteen otettavien rakennusosien ja materiaalien uudelleenkäytön samassa tai vastaavan kaltaisessa käyttökohteessa sekä jätteiden erilliskeräyksen ja etusijajärjestyksen mukaisen hyödyntämisen. Syntyvä rakennus- ja purkujäte tulisi ensisijaisesti valmistella uudelleenkäyttöön tai kierrättää. Sen hyödyntäminen tai muu käsittely olisi mahdollista vain, jos tällä tavoin saavutettaisiin etusijajärjestyksen ja jätelain tarkoituksen kannalta paras tulos. Rakennus- ja purkumateriaalien uudelleenkäytön ja muun hyödyntämisen edistämiseksi on kehitetty vapaaehtoinen työkalu purkukartoitus purkumateriaalimäärien ja niiden hyödyntämisen arviointiin. Valmisteilla olevaan uuteen maankäyttö- ja rakennuslakiin sisältyy velvoite laatia rakennus- ja purkumateriaaliselvitys kaikissa luvan- ja ilmoituksenvaraisissa hankkeissa, joissa syntyy rakennus- ja purkujätettä. Tarkoituksena on, että digitaalisessa muodossa koottava purkumateriaalitieto toimii jatkossa pohjana materiaalien hyödyntämismarkkinoiden edistämisessä.

27 §. *Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräys.* Jätelain 15 §:n 3 momentin nojalla annettavassa pykälässä säädettäisiin rakennus- ja purkujätteen haltijan velvollisuudesta järjestää jätteiden erilliskeräys. Pykälä vastaisi sisällöltään pääosin voimassa olevan jäteasetuksen 16 §:ää. Pykälään ei sisällytetä voimassa olevan säännöksen mukaista viittausta jätelain 8 §:n etusijajärjestykseen, joka tuotaisiin täsmällisemmin esiin asetuksen 26 §:ssä.

Ehdotuksen mukaan rakennus- ja purkujätteen haltijan olisi järjestettävä erilliskeräys vähintään 1 momentissa luetelluille jätteille. Uusina erilliskerättävinä jätelajeina luetteloon lisättäisiin asfalttijäte, bitumi- ja kattouopajäte sekä mineraalivillaeristejäte (lasi- ja vuorivilla), joiden kierrätys ja muu materiaalihyödyntäminen on nykyisin laajalti mahdollista. Lisäksi betonijäte ja tiilijäte sekä kivennäislaatta- ja keramiikkajäte edellytettäisiin kerättäväksi erillään toisistaan mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi betoni- tai tiilijätteen kerääminen erillisenä jätevirtana olisi perusteltua, jos näin voitaisiin mahdollistaa mainituille jätteille etusijajärjestyksen mukainen korkealaatuinen käsittely ja jos keräyksen järjestäminen olisi teknisesti ja ilman kohtuuttomia kustannuksia mahdollista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin rakennus- ja purkujätteen haltijan mahdollisuudesta poiketa erilliskeräyksen järjestämisvelvoitteesta. Erilliskeräystä ei tarvitsisi järjestää, jos rakennus- ja purkujätettä (pl. maa- ja kiviainejätteet) syntyy rakennuskohteessa tai purkutyömaalla yhteensä enintään 2 tonnia. Erilliskeräysvelvollisuus koskisi siten käytännössä lähes kaikkia purku- ja korjausrakentamiskohteita pieniä omakotitalon tai asuinhuoneiston remontoineja tai muuta vastaavaa pienimuotoista toimintaa lukuun ottamatta. Eri jätelajit voitaisiin myös kerätä yhdessä, jos yhdessä kerätyt jätteet olisi mahdollista myöhemmin erotella ja hyödyntää jätelain 15 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti niin, ettei kerättyjen jätelajien laatu heikenny eikä vähennä mahdollisuutta niiden uudelleenkäyttöön, kierrätykseen tai muuhun hyödyntämiseen etusijajärjestyksen mukaisesti. Poikkeukset perustuisivat jätelain 15 §:n 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa säädettyihin poikkeusmahdollisuuksiin. Maankäyttö- ja rakennuslakiin lisättäväksi suunniteltu velvoite ilmoittaa rakennus- ja purkujätteselvityksessä rakennus- ja purkukohteessa syntyvän jätteen arvoitu määrä tukisi jatkossa erilliskeräysvelvoitteiden toimeenpanoa ja valvontaa.

Pykälän 3 momentissa todettaisiin selvyuden vuoksi, että rakentamisessa ja purkamisessa syntyvä pakkausjäte tulisi toimittaa pakkausten tuottajan jätelain 49 §:n mukaisesti järjestämään vastaanottoon. Tuottajan velvollisuudesta järjestää alueellisia vastaanottoaikoja muulle kuin asumisessa syntyvälle pakkausjätteelle säädetään pakkausista ja pakkausjätteestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa xxx/2021.

Pykälän 4 momentti sisältäisi voimassa olevaa jäteasetusta vastaavasti viittauksen jätelain 17 §:n mukaiseen vaarallisen jätteen sekoittamiskieltoon. Lisäksi viitattaisiin EU:n POP-asetuksen 7 artiklan mukaisiin säännöksiin, jonka mukaan jätteen tuottajien ja haltijoiden on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan estämään jätteen saastuminen pysyvillä orgaanisilla yhdisteillä. POP-jäte on käsiteltävä siten, että varmistetaan jätteen sisältämien POP-yhdisteiden hävittäminen tai niiden muuntaminen palautumattomasti siten, että jäljelle jäävillä jätteillä ja päästöillä ei ole POP-yhdisteiden ominaisuuksia.

28 §. *Rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä koskeva tavoite.* Jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla annettavaan uuteen pykälään sisällytettäisiin voimassa olevan jäteasetuksen 16 §:ssä oleva yleinen rakennus- ja purkujätteen materiaalina hyödyntämistä koskeva tavoite. Numeerinen tavoite säilyisi ennallaan ja olisi yhdenmukainen jätedirektiivin 11 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyn, jäsenmaita velvoittavan tavoitteen kanssa. Määrävuosi 2020 kuitenkin poistettaisiin tavoitteesta tarpeettomana. Ehdotetun tavoitteen mukaan rakennus- ja purkujätteestä (pl. kallio- tai maaperästä irrotetut maa- ja kiviainekset ja vaaralliset jätteet) tulisi vuosittain valtakunnallisesti hyödyntää materiaalina vähintään 70 painoprosenttia laskettuna siinä kosteudessa kuin missä jäte syntyy.

29 §. *Biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen hyödyntämistä maantäytössä koskevat erityiset rajoitukset.* Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 16 a §:n kanssa. Pykälä lisättiin jäteasetukseen valtioneuvoston asetuksella 332/2013 kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) säätämisen yhteydessä. Säädöksiin sisältyviä biohajoavan tai muun orgaanisen jätteen kaatopaikalle sijoittamista tai maantäytössä hyödyntämistä koskevia rajoituksia on sovellettu vuodesta 2016.

Pykälän 1 momentin mukaan rajoitettaisiin yli 10 prosenttia orgaanista ainesta sisältävän yhdyskuntajätteen ja rakennus- ja purkujätteen sekä niiden käsittelyssä syntyvän jätteen hyödyntämistä penkereissä, kaivantojen täyttämässä tai muussa vastaavassa maantäytössä. Pykälän 2 momentti olisi informatiivinen ja siinä viitattaisiin kaatopaikoille sijoitettaviin jätteisiin sovellettaviin vastaaviin rajoituksiin. Pykälän 3 momentin mukaan näytteenottoon ja jätteen analysointiin sovellettaisiin samoja menettelyjä kuin kaatopaikoilla tehtävässä näytteenotossa ja analysoinnissa.

Ehdotetun pykälän mukainen rajoitus koskisi käytännössä etupäässä orgaanista ainesta ”epäpuhtautena” sisältävää rejektiä, hylkyjätettä, joka syntyy laitoksissa, joissa lajitellaan tai käsitellään mekaanisesti yhdyskuntajätettä ja rakennus- ja purkujätettä. Esimerkiksi rakennus- ja purkujätteen lajittelu- ja käsittelylaitoksessa syntyvä jokseenkin homogeeninen hylkyjäte, jonka ominaisuuksiin voidaan vaikuttaa ja joita voidaan seurata, voi soveltua hyödynnettäväksi erilaisissa maantäytöissä. Ehdotetut rajoitukset olisi otettava huomioon yhdyskuntajätteiden ja rakennus- ja purkujätteiden lajittelussa ja käsittelyssä sekä niissä syntyvän jätteen hyödyntämisessä maantäytössä.

Pykälän mukaiset rajoitukset koskisivat sellaista jätteen hyödyntämistä maantäytössä, joka tekniikaltaan, toteuttamistavaltaan ja vaikutuksiltaan läheisesti muistuttaa jätteen sijoittamista kaatopaikalle. Maantäyttö on jätelain mukaan hyödyntämistä vain, jos toiminnan ensisijaisena tuloksena jäte käytetään aidosti hyödyksi siten, että korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä. Maantäyttöön ei luettaisi esimerkiksi jätteen käyttöä maanparannusaineena, lannoitevalmisteena tai muulla vastaavalla tavalla. Maantäyttönä ei myöskään pidettäisi esimerkiksi soveltuvan puujätteen hyödyntämistä liikunta- ja leikkikentillä ja pururudoilla. Nämä hyödyntämistoimet olisivat tapauksesta riippuen kierrätystä tai muuta hyödyntämistä materiaalina.

30 §. Käyttämättömien elintarvikkeiden luovuttaminen uudelleenjakeluun. Asetukseen ehdotetaan jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla lisättäväksi uusi pykälä, jolla elintarvikealan toimijat velvoitettaisiin huolehtimaan siitä, että käyttämättä jääneet elintarvikkeet luovutetaan uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se voidaan tehdä elintarvikeeturvallisuutta vaarantamatta. Elintarvikelain (297/2021) 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja elintarvikealan toimijoita ovat muun muassa yritykset, jotka toimivat elintarvikkeiden alkutuotannon, valmistuksen, tarjoilun ja myynnin alalla. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön jätedirektiivin 9 artiklan 1 kohdan h alakohdassa säädetty jäsenvaltion velvoite kannustaa elintarvikkeiden lahjoittamista ja muuta uudelleenjakelua ihmisten ravinnoksi siten, että etusijalle asetetaan ihmisravintona käyttö eläinten rehuna käyttöön ja sellaiseen uudelleenkäsitelyyn nähden, jossa tuotetaan muita kuin elintarvikkeita.

31 §. Öljyjäte. Pykälällä tiukennettaisiin voimassa olevan jäteasetuksen 17 §:ssä säädettyjä öljyjätteen erilliskeräystä ja käsittelyä koskevia vaatimuksia jätedirektiivin 21 artiklaan tehtyjen muutosten täytäntöön panemiseksi. Ehdotetun 1 momentin mukaan ominaisuuksiltaan erilaisten öljyjätteiden erilliskeräys olisi järjestettävä, paitsi jos järjestäminen olisi teknisesti mahdotonta keräyksen hyvät käytännöt huomioon ottaen. Voimassa olevassa jäteasetuksessa erilliskeräysvelvoite kytketään yleisesti jätelain 15 §:n mukaiseen jätteiden erilliskeräysvelvollisuuteen ja 17 §:n mukaiseen vaarallisten jätteiden sekoittamiskieltoon.

Ehdotetussa 2 momentissa täsmennettäisiin etusijajärjestyksen soveltamista öljyjätteen käsittelyssä korostamalla, että etusijalle olisi asetettava jäteöljyn uudistaminen tai muu kierrätys, joka johtaa ympäristön kannalta vähintään yhtä hyvään lopputulokseen kuin uudistaminen. Esimerkiksi öljyjätteen energiana hyödyntäminen olisi mahdollista vain, jos uudistaminen tai muu vastaavan tasoinen kierrätys ei ole etusijajärjestyksen mukaan mahdollista ja öljyjäte poltetaan jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013) 3 §:n mukaisesti tähän ympäristöluvan saaneessa polttoaineteholtaan yli 5 megawatin jätteenpolto- tai rinnakkaispolttolaitoksessa. Informatiivinen viittaus jätteenpoltoasetukseen säilytettäisiin pykälän 3 momentissa.

32 §. Yhdyskuntajätevesilietteen laadun seuranta. Jätelain 12 §:n 3 momentin nojalla annettavalla pykälällä säädettäisiin yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan velvollisuudesta seurata syntyvän lietteen laatua. Yhdyskuntajätevesilietteen tuottaja on yleensä yhdyskuntajätevevettä käsittelevän jätevedenpuhdistamon haltija. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 18 §:n kanssa.

Pykälällä, yhdessä 36 §:ssä ehdotettavien yhdyskuntajätevesilietteen tuottajaa koskevien velvollisuuksien ja lannoitevalmistelain nojalla annettujen maanviljelyssä käytettävää puhdistamolietettä koskevien säännösten kanssa, pantaisiin täytäntöön puhdistamolietedirektiivin vastaavat vaatimukset. Lietteen laadun seurantavelvollisuus koskisi kaikkia yhdyskuntajätevesilietteen tuottajia ja olisi siten laajempi kuin direktiivissä, jonka mukainen seurantavelvollisuus koskee vain maanviljelykäyttöön toimitettavia lietteitä.

33 §. Asbestijäte. Pykälässä säädettäisiin jätelain 14 §:n 1 momentin ja 15 §:n 3 momentin nojalla asbestijätteen keräyksessä ja kuljetuksessa noudatettavista velvollisuuksista. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 19 §:n kanssa. Pykälä täydentäisi työturvallisuuslakia (738/2002) ja sen nojalla annettuja säännöksiä asbestista ja asbestijätteestä, kuten asbestityön turvallisuudesta annettua valtioneuvoston asetusta (798/2015). Pykälällä pantaisiin osaltaan täytäntöön työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/148/EY asbestijätettä koskevia säännöksiä. Asbestituotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksista säädetään kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta

sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa N:o 1907/2006, eli ns. REACH-asetuksessa sekä eräiden vaarallisten aineiden, seosten ja esineiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksista annetuista REACH-asetuksen XVII liitteen säännöksistä poikkeamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (647/2009).

5 luku. Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus jätteistä sekä siirtoasiakirja

34 §. *Jätteen tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus.* **37 §.** *Jätteen käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus.* **39 §.** *Jätteen kuljettajan, välittäjän ja kerääjän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus.* Jätelain 119 §:n nojalla pykälissä täsmennettäisiin jätelain 118 ja 119 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvollisuutta ja säädettäisiin jätteen tuottajan, käsittelijän ja kuljettajan tiedonantovelvollisuuksista. Säännökset ovat tarpeen kirjanpitovelvollisuuden yhdenmukaiseksi soveltamiseksi sekä jätedirektiivin ja POP-asetuksen edellyttämän vaarallisen jätteen ja POP-jätteen seurannan toteuttamiseksi. Säännöksillä varmistettaisiin myös jätettä koskevien tietojen kulku jätehuoltoketjussa toimijalta toiselle sekä jätedirektiivin edellyttämään raportointiin ja toiminnan valvontaan tarvittavien tietojen kerääminen. Valvontaviranomaiselle toimitettavien tietojen perusteella laskettaisiin esimerkiksi kalenterivuoden aikana uudelleenkäyttöön valmistellun ja kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrä sekä materiaalina hyödynnetyn rakennus- ja purkujätteen määrä niitä koskevien tavoitteiden seurantaan ja EU-raportointia varten. Tietoja hyödynnettäisiin myös muun muassa tilastoinnissa, jätehuollon ja kiertotalouden kehittämisessä sekä tutkimuksessa. Voimassa olevassa jäteasetuksessa säädetään ehdotetuissa pykälissä tarkoitettujen toimijoiden kirjanpitovelvollisuuksista, mutta ei tiedonantovelvollisuuksista.

Pykälissä määriteltäisiin, mitä syntyviä, käsiteltyjä, kuljetettuja, välitettyjä tai kerättyjä jätteitä koskevia tietoja minkäkin toimijan kirjanpidossa olisi oltava. Kirjanpidolla tarkoitettaisiin sitä, että toiminnanharjoittaja tallentaisi säännöksissä edellytetyt tiedot riittävällä tavalla sen varmistamiseksi, että tiedot voidaan tarvittaessa todentaa valvontaviranomaiselle. Kirjanpidon olisi oltava aikajärjestyksen mukainen, millä tarkoitettaisiin vaadittujen tietojen järjestämistä kuhunkin jäte-erään liittyvän tapahtuman ajankohdan mukaan sekä tapahtumaan liittyvän ajankohdan merkitsemistä kirjanpitoon. Tiedot olisi säilytettävä jätelain 119 §:n mukaisesti kuusi vuotta. Kuten nykyisinkin jätteen tuottajan ja jätteen käsittelijän kirjanpito olisi laadittava mahdollisuuksien mukaan toimipaikoittain. Toimipaikan tulkinnassa voidaan käyttää apuna Tilastokeskuksen soveltamaa määritelmää, jonka mukaan ”toimipaikka on yhden yrityksen omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja yhdellä toimialalla toimiva eli pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluja tuottava yksikkö”. Eri yritysten yksiköt ovat eri toimipaikkoja, vaikka ne sijaitsisivat samassa paikassa. Jokainen yrityksen osa, jolla on oma osoite, on toimipaikka.

Vaaditut kirjanpitotiedot ja valvontaviranomaiselle toimitettavat tiedot luelteltaisiin pykälissä yleispiirteisesti ja eriteltäisiin tarkemmin asetuksen liitteessä 5. Kussakin pykälässä säädettäisiin tiedoista, jotka kyseessä olevan toiminnan harjoittajan kirjanpidossa olisi oltava. Liitteessä 5 puolestaan avattaisiin tarpeen mukaan, mitä kullakin säännöksessä mainitulla tiedolla tarkoitetaan, millä tavalla tieto olisi merkittävä kirjanpitoon ja minkälaista luokittelua tiedon merkitsemisessä olisi käytettävä.

Kirjanpitoon merkittävät tiedot olisivat pääosin samat kuin voimassa olevassa jäteasetuksessa. Velvollisuus pitää kirjaa POP-jätteestä olisi uusi ja sillä toteutettaisiin POP-asetuksen 7 artiklan 6 kohdassa jäsenvaltioille osoitettu vaatimus toteuttaa tarvittavat toimet pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältävien jätteiden valvonnan ja jäljitettävyyden varmistamiseksi jätedirektiivin vaarallisten jätteiden valvontaa koskevan 17 artiklan mukaisesti. Mainitussa jätedirektiivin artiklassa edellytetään jätteen jäljitettävyyden varmistamista syntypaikalta lopulliseen käsittelypaikkaan sekä kirjapitoa jätteistä ja kirjapitotietojen asettamista sähköisesti viranomaisen saataville. Kyseinen vaatimus on pantu täytäntöön jätelain 118 §:ään lisätyllä POP-jätettä tuottavaan toimintaan kohdistetulla kirjanpitovelvoitteella. Jotta POP-jätteet voitaisiin tunnistaa, estää niiden sekoittuminen muihin jätteisiin ja käsitellä ne POP-asetuksen edellyttämällä tavalla, niistä olisi pidettävä kirjaa jätteen syntypaikasta lähtien kaikissa jätehuoltoketjun vaiheissa. Tästä syystä kaikkien jätelain 118 §:n 1 momentissa mainittujen toimijoiden ympäristönsuojelulain mukaan ilmoituksenvaraista elintarviketeollisuuden toimintaa lukuun ottamatta olisi merkittävä kirjanpitoon, onko kyseessä POP-jäte ja pidettävä kirjaa POP-jätteiden sisältämistä POP-asetuksen liitteessä IV luetelluista pysyvistä orgaanisista yhdisteistä. Tieto siitä, onko kyseessä POP-jäte,

merkittäisiin kirjanpitoon yhtenä jätteen tyyppiä koskevana tietona. Jätteen tyyppillä tarkoitettaisiin tietoa siitä, onko jäte vaarallista vai vaaratonta, POP-jätettä tai pysyvää jätettä. Jätteen tyyppiä ei ole mainittu voimassa olevan jätteasetuksen kirjanpitovelvoitteissa. Ympäristöluvanvarainen jätteen tuottaja ja jätteen käsittelijä kuitenkin toimittavat jätteen tyyppiä koskevat tiedot, lukuun ottamatta tietoa POP-jätteestä, jo nykyisin valvontaviranomaiselle osana ympäristöluvan mukaista raportointia.

Ehdotetussa 34 §:n 2 momentissa säädettäisiin jätteen tuottajalle uusi velvoite pitää kirjaa jätteen alkuperästä liitteen 5 mukaisesti eriteltynä. Alkuperällä tarkoitettaisiin muun muassa tietoa siitä, minkälaisessa toiminnassa jäte on syntynyt. Ehdotetun 37 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan vaatimus koskisi myös jätteen käsittelijää jätteen käsittelyssä syntyneen jätteen alkuperän osalta. Uusi tietovaatimus olisi tarpeen aiempaa tarkemman tiedon keräämiseksi jätteen alkuperästä. Erityisesti yhdyskuntajätettä koskevat tiedot olisi tarpeen tunnistaa tarkemmin kaikkien valvontaviranomaiselle toimitettujen jätetietojen joukosta, jotta voitaisiin laskea kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrä jätedirektiivin edellyttämällä tavalla. Yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen tuottajan olisi lisäksi merkittävä kirjanpitoon ja toimitettava jätteen käsittelijälle ja ympäristöluvanvaraisen toiminnan osalta valvontaviranomaiselle tieto jätteen määrästä eriteltynä liitteen 5 mukaisesti asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen.

Ehdotetun 39 §:n 2 momentissa säädettäisiin yhdyskuntajätettä tai saostus- ja umpisäiliölietettä alkuperäiseltä jätteen tuottajalta käsittelyyn kuljettavalle jätteen kuljettajalle uusi velvoite antaa jätteen vastaanottajalle tieto tälle luovuttamansa yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen määrästä eriteltynä asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen. Eri lähteistä peräisin olevan yhdyskuntajätteen määrät voitaisiin laskea kiinteistön pääasiallisen käyttötarkoituksen sekä jäteastioiden tyhjennyskertojen, tilavuuden ja keskimääräisen tilavuuspainon perusteella.

Jätteen käsittelijällä olisi 37 §:n 2 momentin mukaan velvoite toimittaa yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen alkuperää koskevat tiedot valvontaviranomaiselle. Velvoite koskisi jätteen käsittelijää, joka ottaa vastaan yhdyskuntajätettä tai saostus- ja umpisäiliölietettä jätteen alkuperäiseltä tuottajalta tai kuljettajalta, joka kuljettaa jätettä sen alkuperäiseltä tuottajalta käsittelyyn. Jätteen käsittelijä saisi vaadittu tiedot jätteen tuottajalta tai jätteen kuljettajalta. Yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen alkuperän tarkempaa erittelyä ei edellytetäisi enää jätehuoltoketjun myöhemmissä vaiheissa eli esimerkiksi silloin, kun yhdyskuntajätettä kuljetetaan siirtokuormausasemalta tai esikäsitteilyä jatkokäsittelyyn.

Yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen alkuperän erittely asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen olisi tarpeen jätehuollon seuranta ja valvontaa varten. Erittely perustuisi jätehuollon vastuunjakoon ja sen yhtenä tarkoituksena olisi kerätä tietoa kunnan ensisijaiselle vastuulle ja jätteen haltijan vastuulle kuuluvasta yhdyskuntajätteestä ja saostus- ja umpisäiliölietteestä. Elinkeinotoiminnassa ja muussa kuin kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä jäte merkitäisiin muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen, vaikka se toimitettaisiin kunnan järjestämään jätehuoltoon kunnan toissijaisen jätehuoltovastuun perusteella. Tietoa voitaisiin hyödyntää yhdyskuntajätteen kierrätystä edistävien ohjauskeinojen suunnittelussa ja jätealan tutkimuksessa. Tiedon perusteella tarkennettaisiin EU-raportointiin tarvittavaa arviota kotitalouksissa syntyneen yhdyskuntajätteen osuudesta kaikesta yhdyskuntajätteestä. Tietoa käytettäisiin myös jätetilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2150/2002 mukaiseen raportointiin sekä OECD:lle yhdyskuntajätteistä vuosittain tehtävään raportointiin, jotka niin ikään edellyttävät tietoa kotitalouksissa syntyneen yhdyskuntajätteen määrästä.

Ehdotetun 37 §:n 3 momentissa säädettäisiin kahdesta uudesta tietovaatimuksesta, jotka olisivat tarpeen kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrän laskennassa. Mainitun momentin 1 kohdassa säädettäisiin yhdyskuntajätettä kierrättävälle tai ennen kierrätystä esikäsittelevälle laitokselle velvollisuus merkitä kirjanpitoon tieto siitä, mikä osuus jätteenkäsittelyssä syntyneestä jätteestä on peräisin yhdyskuntajätteestä. Velvollisuus koskisi sekä rejektejä että muita jätteen käsittelyssä syntyneitä jätteitä, kuten lajittelussa syntyneitä materiaalikohtaisia jätejakeita. Tieto voitaisiin laskea tai arvioida käsitellyistä jätteistä ja käsittelyprosessista kerättävien tietojen avulla. Velvollisuus olisi tarpeen, jotta voitaisiin laskea tosiasiallisesti kierrätetyn yhdyskuntajätteen paino 25 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti. Toisesta uudesta tietovaatimuksesta säädettäisiin 37

§:n 3 momentin 2 kohdassa, jonka mukaan yhdyskuntajätteen polttolaitoksen kirjanpidossa olisi oltava tieto yhdyskuntajätteen poltossa syntyvästä pohjatuhkasta ja -kuonasta erotettujen kierätettyjen metallien määrästä komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaisesti laskeutena. Säännös olisi tarpeen, jotta yhdyskuntajätteen polton jälkeen erotellut metallit voitaisiin laskea mukaan kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrään. Polttolaitoksen olisi pyydettävä laskeutena tarvittavat tiedot pohjatuhkan ja -kuonan käsittelijältä sekä tarvittaessa metallirikasteen käsittelijältä. Jätelain 118 §:n 3 momentin mukaan aikaisemmalle jätteen haltijalle on pyynnöstä annettava tämän luovuttaman jätteen jätehuoltoon koskevat kirjanpito tiedot. Toimijat voisivat tarvittaessa sopia, ettei tietoja luovuteta ulkopuolisille sekä esittää tahtonsa tietojen salassa pitämisestä perusteluineen toimittaessaan tietoja valvontaviranomaiselle.

Ehdotetun 34 §:n 3 momentissa täsmennettäisiin jätelain 119 §:n 1 momentin mukaista jätteen tuottajaa koskevaa velvollisuutta merkitä kirjanpitoon toiminnan ominaisjättemäärä. Velvollisuus koskee jätelain 118 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa eli toimintaa, jossa syntyy vähintään 100 tonnia jätettä vuodessa. Ominaisjättemäärä ilmoitettaisiin jättemääränä suhteessa toiminnan laajuutta mahdollisimman hyvin kuvaavaan muuttuun. Tällaisia voisivat olla palvelualalla jättemäärä suhteessa liikevaihtoon, teollisessa toiminnassa suhteessa tuotannon määrään, majoitustoiminnassa suhteessa yöpymisvuorokausien määrään, hoitoalalla suhteessa hoitovuorokausien määrään sekä kaupan alalla suhteessa myymälän pinta-alaan. Monilla toimialoilla myös jätteen määrä suhteessa toiminnassa tehtyihin henkilötyövuosien määrään olisi käyttökelpoinen mittari. Vaatimuksen tarkoituksena on lisätä toimijoiden tietoisuutta ja omavalvontaa tuottamistaan jätteistä ja kannustaa jätteen määrän vähentämiseen. Voimassa olevassa jäteasetuksessa on vastaava säännös. Aiemmasta poiketen ympäristöluvanvaraisen jätteen tuottajan, jonka toiminnassa syntyy vähintään 100 tonnia jätettä vuodessa, olisi toimitettava ominaisjättemäärää koskeva tieto valvontaviranomaiselle.

Ehdotetun 37 §:n 2 momentin 7 kohdassa säädettäisiin jätteen käsittelijän uudesta velvollisuudesta pitää kirjaa jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvien tuotteiden ja materiaalien määrästä ja käyttötarkoituksesta. Tuotteet ja materiaalit voitaisiin kirjanpidossa ryhmitellä tarkoituksenmukaisiin ryhmiin. Ehdotetulla säännöksellä täsmennettäisiin jätelain 118 §:ään lisättyä uutta 2 momenttia, jossa säädetään jätteen hyödyntämisessä syntyviä tuotteita ja materiaaleja koskevasta kirjanpito velvollisuudesta jätedirektiivin 35 artiklan 1 kohdan vastaavan kirjanpito velvoitteen täytäntöön panemiseksi.

Ehdotetun 37 §:n 5 momentissa säädettäisiin selvyuden vuoksi, että kaatopaikan toimintaa koskevassa kirjanpidossa olisi otettava huomioon, mitä kaatopaikoista annetun asetuksen (331/2013) 49 §:ssä säädetään kaatopaikan seurannasta ja tarkkailusta annettavista tiedoista.

Ehdotetun 34 ja 37 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen jätteen tuottajan ja jätteen käsittelijän olisi toimitettava vuosittain edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenvedo kirjanpito tiedoista valvontaviranomaiselle. Kalenterivuotta koskevalla yhteenvedolla tarkoitettaisiin kirjanpitoon merkittyjä tietoja vuoden ajalta yhteenlaskettuna ja liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä. Yhteenvedo olisi toimitettava valvontaviranomaiselle helmikuun loppuun mennessä tai ympäristöluvassa määrättyä ajankohtana. Tarkoituksena olisi, että tiedot toimitettaisiin osana ympäristöluvassa mukaista raportointia. Kaikkien ympäristöluvanvaraisten toimijoiden ympäristöluvassa ei kuitenkaan ole raportointimääräyksiä, jolloin yhteenvedo olisi toimitettava valvontaviranomaiselle helmikuun loppuun mennessä. Tiedot olisi toimitettava pääsääntöisesti valvontaviranomaisen tietojärjestelmään. Jos tietoja ei voitaisi toimittaa valvontaviranomaisen tietojärjestelmään, ne voitaisiin toimittaa valvontaviranomaiselle muulla valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla. Muun kuin ympäristöluvanvaraisen toimijan tulisi toimittaa kirjanpito tiedot valvontaviranomaiselle pyydettäessä.

Ehdotetun 34 §:n 5 momentissa säädettäisiin jätelain 12 §:n 3 momentin 2 kohdan nojalla jätteen tuottajalle uusi velvollisuus toimittaa jätettä koskevat kirjanpito tiedot jätteen käsittelijälle, jos jäte toimitetaan toiseen laitokseen käsiteltäväksi. Säännös olisi tarpeen, jotta jätteen käsittelijä saisi mahdollisimman tarkat tiedot jätteen lajista ja ominaisuuksista sen käsittelemiseksi asianmukaisesti ja jätettä koskevien tietojen toimittamiseksi edelleen valvontaviranomaiselle. Jätelain 121 §:ssä tarkoitettua siirtoasiakirjaa voitaisiin pitää yhtenä tapana toimittaa jätettä koskevia tietoja jätteen käsittelijälle. Jos tietty jätettä koskeva tieto olisi merkitty siirtoasiakirjaan, jätteen tuottajan ei tarvitsisi toimittaa kyseistä tietoa erikseen jätteen käsittelijälle.

35 §. *Elintarvikealan toimijan kirjanpito elintarvikejätteestä.* Ehdotetussa pykälässä täsmennettäisiin jätelain 118 a §:n 1 momentissa säädettyä elintarvikealan toimijan kirjanpitovelvollisuutta määrittelemällä tiedot, joista toimijan on vähintään pidettävä kirjaa. Tietovaatimukset eriteltäisiin tarkemmin ehdotetussa liitteessä 5. Pykälä annettaisiin mainitun pykälän 2 momentin nojalla.

Ehdotetun 1 momentin mukaan kirjanpitoon olisi merkittävä toiminnassa syntyvän elintarvikejätteen kokonaismäärä tonneina tai kilogrammoina. Kirjaa olisi pidettävä käytöstä poistetuista elintarvikkeista, jotka elintarvikealan toiminnassa hylätään jätteeksi ja tavallisimmin toimitetaan biojätteenä tai sekajätteenä käsiteltäväksi. Kirjanpitoon tulisi merkitä tieto siitä, mistä jätelajeista elintarvikejäte pääosin koostuu, sekä mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava näiden jätelajien jäteluettelon mukaiset nimikkeet. Tyypillisiä elintarvikejätteeseen sisältyviä jätelajeja olisivat jäteluettelon mukaisesti esimerkiksi eläinkudosjätteet, kasvijätteet, biohajoavat keittiö- ja ruokalajätteet, ruokaöljyt ja ravintorasvat sekä kulutukseen tai jalostukseen soveltumattomat aineet. Mahdollisuuksien mukaan kirjanpidossa olisi myös esitettävä arvio siitä, mikä määrä elintarvikejätteestä (tonneina tai kilogrammona) olisi ollut syömäkelpoista jätteeksi hylkäämisen hetkellä. Lisäksi olisi pidettävä kirjaa muualle käsiteltäväksi toimitettavan jätteen vastaanottajan tunnistetiedoista ja jätteen käsittelytavasta liitteen 5 mukaisesti.

Ehdotetussa 2 momentissa velvoitettaisiin ympäristönsuojelulain mukaan luvan- tai ilmoituksenvarainen elintarvikealan toimija toimittamaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto kirjanpitotiedoista valvontaviranomaiselle. Velvollisuus koskisi käytännössä luvan- tai ilmoituksenvaraista elintarviketeollisuuden toiminnanharjoittajaa. Luvanvarainen elintarviketeollisuuden toiminnanharjoittaja olisi lisäksi ehdotetun 34 §:n mukaan velvollinen raportoimaan valvontaviranomaiselle vuosittain myös tuottamastaan muusta jätteestä kuin elintarvikejätteestä.

36 §. *Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus yhdyskuntajätevesiliitteestä.* Jätelain 119 §:n 1 momentin nojalla annettavan pykälän 1 momentissa täydennettäisiin yhdyskuntajätevesiliitteen tuottajan kirjanpitosäännöksiä. Yhdyskuntajätevesiliitteen tuottajan olisi pidettävä kirjaa liitteen laatua koskevista tiedoista sekä toimittaessa liete suoraan maanviljelykäyttöön liitteen esikäsittelytavasta taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi ja vastaanottavan maatalouden harjoittajan tunnistetiedoista. Yhdyskuntajätevesiliitteen tuottajaa koskisivat myös 34 §:ssä ehdotetut jätteen tuottajan kirjanpitovelvoitteet. Säännös vastaisi suurelta osin voimassa olevan jäteasetuksen 22 §:ää.

Pykälän 2 momentissa täydennettäisiin yhdyskuntajätevesiliitteen käsittelijän kirjanpitosäännöksiä velvollisuudella pitää kirjaa liitteen esikäsittelytavasta taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi sekä toimittaessa käsitelty liete maanviljelykäyttöön liitteen vastaanottavan maatalouden harjoittajan tunnistetiedoista. Yhdyskuntajätevesiliitteen käsittelijää koskisivat myös 37 §:ssä ehdotetut jätteen käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteet.

Kirjanpitotiedot tulisi merkitä ja eritellä liitteen 5 mukaisesti. Lietteen laatua koskeva kirjanpito olisi tehtävä 32 §:n mukaisesti määritetyistä liitteen laatua koskevista tiedoista. Lietteen laatu olisi määritettävä liitteen 4 mukaisesti.

Puhdistamolietettä maanviljelykäyttöön toimittavan tai muutoin markkinoille saattavan liitteen tuottajan tai käsittelijän on kirjanpidossaan lisäksi noudatettava lannoitevalmisteita koskevan toiminnan harjoittamisesta ja sen valvonnasta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 11/12 säädettyjä vaatimuksia lannoitevalmistelain 12 §:n mukaiseen toiminnanharjoittajan tiedostoon sisällytettävistä tiedoista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin yhdyskuntajätevesilietettä maanviljelyssä käyttävän maatalouden harjoittajan velvoitteesta pitää kirjaa paikasta, jossa lietettä on käytetty sekä liitteen toimittaneen yhdyskuntajätevesiliitteen tuottajan tai käsittelijän nimestä. Lisäksi toiminnanharjoittajan on pidettävä lannoituksesta kirjaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014, jäljempänä nitraattiasetus) 13 §:n mukaisesti. Myös mahdolliset maatalouden harjoittajalle myönnetty maataloustuet tai tämän tekemät ympäristösitoumukset voivat edellyttää esimerkiksi muistiinpanoja lannoituksen käytöstä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin jätelain 119 §:n 2 momentin nojalla tietojen toimittamisesta jätelain mukaiselle valvontaviranomaiselle. Yhteenveto kirjanpilotiedoista olisi toimitettava vuosittain niin, että edellisen kalenterivuoden tiedot toimitetaan seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä, jolloin ympäristölupavolliset toiminnanharjoittajat ovat yleensä muutoinkin velvollisia raportoimaan edellisen vuoden seurantatiedot valvontaviranomaiselle. Jos kyseessä olisi muu kuin ympäristöluvanvarainen toiminta, tiedot tulisi toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tiedot olisi toimitettava viranomaisen tietojärjestelmään tai viranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla. Käytännössä tietojen toimittaminen pyrittäisiin toteuttamaan niin, että jäteasetuksen, lannoitevalmistelain, nitraattiasetuksen, maataloustukien ja ympäristösitoumusten edellyttämiä tiedonantoja yhteensovitettaisiin mahdollisuuksien mukaan hallinnollisen taakan välttämiseksi.

Maatalouden harjoittajan kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteella pantaisiin täytäntöön puhdistamolietiedirektiivin mukainen vaatimus pitää ajantasaista tiedostoa maanviljelykäyttöön toimitusta lietteestä. Puhdistamolietiedirektiiviin vuonna 2019 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1010 tehdyn muutoksen myötä puhdistamolietteen maanviljelykäyttöä koskeviin tietoihin sisältyvät paikkatiedot on esitettävä paikkatietopalvelun avulla. Lisäksi tiedot on saatettava yleisön helposti saataville yhteenvetomuodossa ja raportoitava sähköisesti komissiolle kahdeksan kuukauden kuluessa kalenterivuoden päättymisestä. Komissio julkaisee tietoja unionin laajuisen yleiskatsauksen karttoineen. Velvoitteita sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2022 tietoihin. Tarkemmat vaatimukset raportoitavien tietojen sisällöstä ja muodosta annetaan komission täytäntöönpanopäätöksellä viimeistään syksyn 2021 aikana. Maatalouden harjoittajaa edellytettäisiin toimittamaan tieto lietteen käyttöpaikasta muodossa, joka mahdollistaa täytäntöönpanopäätöksen mukaisen raportoinnin komissiolle ja tietojen esittämisen paikkatietopalvelun avulla. Keväällä 2021 esitetyn täytäntöönpanopäätösluonnoksen mukaan tiedon antamisessa voisi hyödyntää kasvu- ja peruslohkoaineistoa. Suomessa aineisto on Ruokaviraston ylläpitämä ja se syntyy maataloustukien haku- ja seurantavaiheissa. Käytännössä maatalouden harjoittajan tiedonanto pyrittäisiin toteuttamaan niin, että tieto voitaisiin ilmoittaa olemassa olevan lohkoaineiston avulla.

38 §. Jäteöljyn käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin jäteöljyn käsittelijän 37 §:n kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuutta täydentävästä kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta. Säännös olisi tarpeen komission täytäntöönpanopäätöksessä 2019/1004 edellytettyjen jäteöljyjä koskevien raportointitietojen keräämiseksi. Täytäntöönpanopäätöksen mukaan jäsenmaiden on raportoitava muun muassa syntyneen ja erikseen kerätyn jäteöljyn määrä jäteöljyn tyyppin ja käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Lisäksi on raportoitava jäteöljyjen käsittelyssä syntyneet tuotteet ja niiden määrät sekä jäteöljyn hyödyntäminen käsittelylaitoksen omassa energiankulutuksessa. Jäteöljyn käsittelyssä syntyneiden tuotteiden määrät on jaoteltava uudistettuihin perusöljyihin, muuhun kierrätykseen käytettyihin tuotteisiin ja energiana hyödynnettäviin tuotteisiin. Myös jäteöljyn käsittelyssä syntyneiden muiden tuotosten hyödyntäminen ja loppukäsittely polttamalla on raportoitava. Raportointiin tarvittavat tiedot saataisiin pääosin kerättyä jäteöljyjen käsittelijöiltä, jotka ovat jo nykyisin kirjanpitovelvollisia käsittelemistään jäteöljyistä. Tietoja täydennettäisiin Suomen ympäristökeskuksen kansainväliset jäte-siirrot -järjestelmästä saatavilla jäteöljyjen vienti- ja tuontitiedoilla.

Pykälän 1 momentin mukaan jäteöljyn käsittelijän kirjanpidossa olisi oltava 37 §:n 2 momentin mukaiset tiedot lukuun ottamatta momentin 8 kohtaa, joka koskee jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyviä tuotteita ja materiaaleja. Jäteöljyn käsittelijän kirjanpitoon merkittävistä käsittelyssä syntyviä tuotteita koskevista tiedoista säädettäisiin erikseen, sillä niille olisi oma tarkempi erittely liitteessä 5. Jäteöljyn käsittelijän kirjanpidossa olisi lisäksi oltava tieto käsitellyn jäteöljyn tyyppistä ja laitoksen omassa energiankulutuksessa hyödynnetyn jäteöljyn määrästä liitteen 5 mukaisesti merkittynä ja eriteltyinä.

Pykälän 2 momentin mukaan jäteöljyn käsittelijän olisi toimitettava vuosittain edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto käsitellyjä jäteöljyjä koskevista kirjanpilotiedoista valvontaviranomaiselle muiden kirjanpilotietojen yhteydessä.

40 §. Jätettä toiseen maahan siirtävän toimijan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus. Jätelain 117 c §:n 4 momentin nojalla annettavan pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että jätettä toiseen maahan siirtävän toimijan olisi pidettävä kirjaa toiseen maahan hyödynnettäväksi siirretystä yhdyskuntajätteestä, jäteöljystä sekä rakennus- ja purkujätteestä. Jätettä toiseen maahan siirtävällä

toimijalla tarkoitettaisiin siirron järjestämisestä vastuussa olevaa jätteen tuottajaa tai muuta haltijaa taikka jätteen välittäjää. Hyödyntämisellä tarkoitettaisiin tässä yhdyskuntajätteen uudelleenkäyttöön valmistelua tai kierrätystä, rakennus- ja purkujätteen uudelleenkäyttöön valmistelua, kierrätystä, käyttöä maantäyttöön tai muuta materiaalina hyödyntämistä ja jäteöljyn uudistamista ja muuta käsittelyä. Kirjanpito tulisi tehdä jätelain 117 c §:n 1 momentin mukaisesti ja niin, että toimijalla olisi kirjanpidossaan tarpeelliset tiedot 2 momentissa tarkoitettujen tiivistelmän toimittamiseksi viranomaiselle.

Pykälän 2 ja 3 momenteissa täsmennettäisiin jätelain 117 c §:n 2 momentissa tarkoitettujen tiivistelmän sisältövaatimuksia ja tiivistelmän toimittamisaikataulua. Tiivistelmään olisi sisällytettävä tiedot toiseen maahan viedystä jätteestä, sen määrästä, siirron osapuolista ja kohdemaasta. Lisäksi tiivistelmään olisi sisällytettävä lisätietoja tietyistä jätteistä: jäteöljyn tyyppi sekä yhdyskuntajätteen ja rakennus- ja purkujätteen käsittelytiedot. Yhdyskuntajätteen käsittelytiedoissa tulisi noudattaa 25 §:n mukaisia laskentaperiaatteita, joiden mukaisesti vain tosiasiallisesti uudelleenkäyttöön valmistellut ja kierrätetyt jätemäärät ilmoitettaisiin. Tiivistelmään olisi sisällytettävä myös tiedot yhdyskuntajätteen käsittelyssä syntyvästä jätteestä, joka sijoitetaan kaatopaikalle tai loppukäsittellään polttamalla, sillä nämä tiedot Suomen ympäristökeskuksen on raportoitava Euroopan komissiolle täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2019/1885 mukaisesti. Tiedot tulisi merkitä ja eritellä liitteen 5 mukaisesti. Tiedot tulisi toimittaa vuosittain niin, että edellistä kalenterivuotta koskevat tiedot toimitettaisiin jätelain 117 c §:n 2 momentin mukaisesti Suomen ympäristökeskukselle tai tämän jätelain 142 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ylläpitämään rekisteriin helmikuun loppuun mennessä.

Pykälän 4 momentissa rajattaisiin jätelain 46 §:n mukaisesti tuottajavastuun piiriin kuuluvan tuottajan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat yhdyskuntajätteet ja rakennus- ja purkujätteet, kuten pakkausjätteet ja keräyspaperi, kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteen ulkopuolelle. Tuottajan vastuulle kuuluvien tuotteiden ja niistä syntyvien jätteiden kirjanpidosta ja tiedonantovelvoitteista säädettäisiin tuoteryhmäkohtaisesti annettavissa valtioneuvoston asetuksissa.

41 §. Siirtoasiakirjaan merkittävät tiedot. Jätelain 121 §:n 3 momentin nojalla pykälässä täsmennettäisiin jätelain 121 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista. Pykälä vastaisi suurelta osin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 24 §:ää. Pykälään on kuitenkin lisätty joitakin uusia siirtoasiakirjoihin merkittäviä tietoja, kuten POP-jätteeseen liittyvät tiedot ja viittaus liitteeseen 5, jossa täsmennetään siirtoasiakirjassa annettavia tietoja voimassa olevaan asetukseen verrattuna. Siirtoasiakirjaan merkittäviä tietoja tarkennettaisiin ja harmonisoidaisiin, jotta myöhemmin voitaisiin ottaa käyttöön kansallinen rekisteri, johon tiedot esisijaisesti sähköisesti tehdyistä siirtoasiakirjoista kerättäisiin jätedirektiivin 35 artiklan seurantavelvoitteen toimeenpanemiseksi. Voimassa olevasta jäteasetuksesta poiketen pykälässä ei säädettäisi siirtoasiakirjaan merkittävistä siirron osapuolten vahvistusten muodosta, koska siitä säädetään jätelain 121 a §:ssä.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin kaikista siirtoasiakirjavelvoitteen piiriin kuuluvista jätteistä annettavat perustiedot. Näitä olisivat jätettä kuvaavat luokittelu- ja muut tiedot, jätteen määrä, jätteen siirron ajankohta, alkamis- ja päättymispaikka, siirron osapuolet, ajoneuvon rekisteritunnus, jätteen käsittelytapa ja osapuolten vahvistukset. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin erityisistä tiedoista, jotka siirtoasiakirjoihin tulisi lisäksi merkitä vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä ja jäteöljystä. Tiedot tulisi merkitä ja eritellä liitteen 5 mukaisesti. Käsittelytavan merkitsemisessä voitaisiin soveltaa esimerkiksi käytäntöä, jossa siirtoasiakirjan laatimisen yhteydessä jätteen haltija merkitsisi käsittelytiedon yksinkertaisella sanallisella kuvauksella, jos tarkempaa tietoa käsittelymenetelmästä ei jätteen siirtoa aloitettaessa ole kohtuudella saatavissa. Jätteen vastaanottajan tulisi tarkistaa ja tarvittaessa täydentää käsittelytiedot muun muassa täsmällisellä tiedolla käsittelymenetelmän luokituksesta.

Pykälällä pantaisiin vaarallisten jätteiden siirtoasiakirjan osalta täytäntöön jätedirektiiviin 19 artiklan 2 kohdan mukainen vaatimus, jonka mukaan vaarallisen jätteen siirrossa mukana olevan asiakirjan on sisällettävä jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1013/2006 (jätteensiirtoasetus) liitteessä I B mainitut asiaankuuluvat tiedot. Siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuus laajennettiin jätelain muuttamisesta annetulla lailla (xxx/2021) koskemaan myös POP-jätteitä, joten pykälällä pantaisiin POP-jätteen osalta täytäntöön POP-asetuksen 7 artiklan 6 kohdan mukainen vaatimus POP-jätteiden jäljitettävyyden varmistamisesta samalla tavalla kuin vaarallisen jätteiden osalta. Jäteöljyn osalta tieto jäteöljyn tyypistä

siirtyisi jätteen vastaanottajalle ja edelleen viranomaiselle mahdollistaen raportoinnin Euroopan komissiolle täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaisesti.

Asetuksessa ei säädettäisi käytettävän siirtoasiakirjalomakkeen muotoa, vaan lomakkeen ulkoasun voisi jätteen haltija tai kuljettaja muokata tarpeisiinsa sopivaksi. Siirtoasiakirjan tiedot voitaisiin tarvittaessa yhdistää myös rahikirjaan tai muuhun käytössä olevaan kuljetusasiakirjaan.

42 §. Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma. Jätelain 120 §:n 3 momentin nojalla annettavalla pykälällä täsmennettäisiin jätelain 120 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaan sisällytettävistä tiedoista. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 25 §:ää. Sitä kuitenkin täydennettäisiin ehdotetun 3 kohdan mukaisella vaatimuksella esittää suunnitelmassa myös tiedot toimista POP-jätteen tunnistamiseksi. Ehdotus tukisi POP-asetukseen perustuvien POP-jätteen jäljitettävyyden- ja käsittelyvaatimusten toimeenpanoa.

Pykälän 4 ja 6 kohdassa tarkoitetuilla häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisilla tilanteilla tarkoitettaisiin käsittelyprosessin häiriöiden lisäksi esimerkiksi ilmasto-olosuhteista johtuvia tilanteita, kuten myrskyjä, rankkasateita ja tulvia sekä markkinoiden vaihtelusta johtuvia jätteen varastointitarpeen heilahteluja.

43 §. Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta. Pykälässä täsmennettäisiin, mitä tietoja jätteen kuljettajan olisi jätelain 39 §:n 2 momentin nojalla toimitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäisistä jätteen kuljetuksista. Pykälä vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 26 §:ää. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan lisättäisiin kuitenkin velvoite antaa kiinteistöä koskevat tunnistetiedot mahdollisuuksien mukaan myös tiedot kiinteistön kiinteistö- tai rakennustunnuksesta.

Tiedonantovelvollisuus koskisi vain jätteitä, jotka jätelain 35 §:n nojalla kuuluvat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen (kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen tai kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen) piiriin tai jotka kuljetetaan kiinteistöltä jätelain 41 §:n 3 momentin mukaisesti. Jätelain 36 §:ssä tarkoitettussa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetuspalvelun tilaaja (yleensä kunta, kuntayhtymä tai kuntien omistama yhtiö) voisi käytännössä sopia jätteen kuljettajien kanssa, että tilaaja toimittaa tiedot keskitetysti kuljettajien puolesta kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Säännökset olisivat tarpeen tiedonantovaatimusten yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi. Saostus- ja umpisäiliölietettä koskevien tietojen toimittamisessa voitaisiin myöhemmin, sääntelyn ja tietojärjestelmien kehityksen myötä, hyödyntää jätelain 121 a §:ssä tarkoitettuihin sähköisiin siirtoasiakirjoihin tallennettuja ja niistä viranomaisen ylläpitämään rekisteriin siirrettäviä tietoja.

44 §. Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä. Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 41 a §:n 3 momentin nojalla, mitä tietoja jätteen haltijan olisi annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta biojätteen käsittelystä. Viranomaisen olisi merkittävä nämä tiedot jätelain 143 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Tietojen kokoaminen tukisi biojätteen kompostoinnin ja muun pienimuotoisen kiinteistöllä tapahtuvan käsittelyn viranomaisseurantaa ja –valvontaa sekä mahdollistaisi biojätteen pienimuotoisen käsittelyn määrää koskevien arvioiden tekemistä ja raportointia komissiolle jätedirektiivin ja sen nojalla annetun komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaisesti. Mainitut EU:n säädökset sallivat biojätteen pienimuotoisen käsittelyn huomioon ottamisen yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa edellyttäen, että käsittelyn laajuutta selvitetään vähintään viiden vuoden välein luotettavin menetelmin.

Ehdotetun 1 momentin mukaan biojätettä kiinteistöllä käsittelevän jätteen haltijan olisi annettava jätehuoltoviranomaiselle tarpeelliset kiinteistön sekä biojätteen käsittelystä vastaavan henkilön tunnistetiedot. Käsittelylaitteiston ominaisuudet olisi kuvattava yleispiirteisesti ottaen huomioon 12 §:ssä ehdotetut toimintaan koskevat vähimmäisvaatimukset. Tällaisina tietoina voitaisiin esimerkiksi ilmoittaa, onko kompostori tai muu laitteisto lämpöeristetty ja jyräsuojattu ja onko valumavesien pääsy maaperään estetty. Lisäksi tulisi ilmoittaa käsittelylaitteiston kapasiteetti ja vuotuinen käyttöaika (esim. käyttö ympärivuotisesti/ vain kesäkaudella) sekä tieto siitä, kuinka monen henkilön tuottamaa biojätettä kiinteistöllä käsitellään.

Ehdotetussa 2 momentissa täsmennettäisiin, ettei pykälässä tarkoitettuja tietoja tarvitsisi antaa pelkän puutarhajätteen käsittelystä kiinteistöllä.

Jätelain muuttamisesta annetun lain (xxx/2021) siirtymäsäännösten mukaan jätteen haltijan ilmoitusvelvollisuutta kiinteistöllä tapahtuvasta biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä ja viranomaisen velvollisuutta merkitä tiedot 143 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023. Tämän ajankohdan jälkeen tapahtuvasta käsittelyn aloittamisesta tai lopettamisesta tulisi ilmoittaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa. Jätehuoltoviranomaisen olisi huolehdittava siitä, että tiedot päivitetään vähintään viiden vuoden välein.

45 §. Seurantatietojen kokoaminen ja toimittaminen komissiolle. Pykälään koottaisiin säännökset jätedirektiivin ja puhdistamolietedirektiivin mukaisten seurantatietojen kokoamisesta ja toimittamisesta Euroopan komissiolle. Jätedirektiivin 9 artiklan 4 kohta edellyttää tuotteiden uudelleenkäyttöä koskevien toimenpiteiden seuranta- ja arviointia. Direktiivin 11 artiklan 2 kohdassa asetetaan tavoitteita yhdyskuntajätteen uudelleenkäyttöön valmistelulle ja kierrätykselle. Direktiivin edellyttämistä toimenpiteistä ja tavoitteiden saavuttamisesta olisi ilmoitettava vuosittain Euroopan komissiolle jätedirektiivin 37 artiklan mukaisesti. Direktiivin 37 artiklan 4 kohdan mukaan komissiolle olisi vuosittain toimitettava myös tiedot markkinoille saatetuista mineraalipohjaisista ja synteettisistä voiteluaineista ja teollisuusöljyistä sekä syntyneistä ja erikseen kerätyistä jäteöljyistä ja niiden käsittelystä.

Suomen ympäristökeskuksella olisi täytäntöönpanoa koskevien toimenpiteiden seurannassa, arvioinnissa ja tietojen kokoamisessa koordinoiva rooli. Se keräisi tarvittavat tiedot yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa. Säännöksessä viitattaisiin jätedirektiivin 37 artiklaan, jossa säädetään tarkemmin tietojen toimittamisesta ja toimittamisen ajankohdasta. Tiedot olisi kerättävä ja toimitettava Euroopan komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 edellyttämällä tavalla.

Suomen ympäristökeskus ja Tilastokeskus kokoaisivat tiedot erikseen tarkemmin sovittavan työnjaon ja käytettävissään olevien voimavarojen mukaisesti. Yleisesti ottaen Tilastokeskuksen roolina olisi koota tarvittavat jätteitä koskevat tiedot käytettävissä olevista tietojärjestelmistä ja tuottaa niiden pohjalta tarpeelliset valtakunnalliset tilastotiedot esimerkiksi yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden saavuttamisesta, yhdyskuntajätteen käsittelystä, vaarattoman rakennus- ja purkujätteen kierrätyksestä ja hyödyntämisestä sekä 37 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista markkinoille saatetuista voiteluaineista, teollisuusöljyistä sekä syntyneistä ja erikseen kerätyistä jäteöljyistä ja niiden käsittelystä. Lisäksi Tilastokeskus ja Suomen ympäristökeskus huolehtisivat erillisselvityksiä vaativien tietojen, kuten käytöstä poistettujen tuotteiden uudelleenkäyttöä, biojätteen pienimuotoista kiinteistöllä tapahtuvaa käsittelyä sekä markkinoille saatettuja voiteluaineita ja teollisuusöljyjä koskevien tietojen kokoamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan Suomen ympäristökeskus kokoaisi tiedot myös puhdistamolietedirektiivin edellyttämistä tiedoista ja toimittaisi niitä koskevat tiedot komissiolle. Puhdistamolietedirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on pidettävä ajantasaisia tietoja mm. tuotteista ja maaviljelykäyttöön toimitetuista lietemääristä, lietteen koostumuksesta ja ominaisuuksista, käsittelymenetelmistä ja vastaanottajista ja lietteen käyttöpaikoista (vrt. 36 §:ssä ehdotetut kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudet). Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (2019/2010) puhdistamolietedirektiiviin tehtyjen muutosten mukaan mainitut tiedot on ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettava komissiolle vuosittain ja asetettava ne myös yleisön helposti saataville kahdeksan kuukauden kuluessa edellisen kalenterivuoden päättymisestä. Tietojen antamisen muoto määritellään valmisteltavana olevassa komission täytäntöönpanosäädöksessä, jonka arvioidaan tulevan voimaan syyskuudella 2021.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta 1 momenttiin. Sen mukaan Luonnonvarakeskus vastaisi elintarvikejätteen sekä jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen ja muun ruokahävikin määrää, käyttöä ja käsittelyä koskevan seurantatiedon kokoamisesta ja tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle jätedirektiivin 9 artiklan 5 kohdan ja 37 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Luonnonvarakeskuksen tehtävänä olisi koota neljän vuoden jaksoissa pykälässä tarkoitetut tiedot alkutuotannosta, elintarviketeollisuudesta, kaupasta, ravitsemispalveluista ja kotitalouksista käyttäen menetelmiä, jotka vastaavat komission delegoidulla päätöksellä C(2019)3211 final vahvistettuja elintarvikejätteen määrän yhdenmukaista määrittämistä koskevia vähimmäisvaatimuksia. Luonnonvarakeskus toimittaisi kokoamansa tiedot ja tiedonkeruuta koskevan laaduntarkastusraportin vuosittain Euroopan komissiolle komission täytäntöönpanopäätöksessä 2019/2000 vahvistetussa muodossa.

6 luku. Hyväksymis- ja ilmoitusmenettelyt

46 §. *Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 94 §:n 3 momentissa säädettyjä vaatimuksia jätehuoltorekisteriin hyväksymiseksi tehtävän jätteen kuljettamista ja välittäjänä toimimista koskevan hakemuksen sisällöstä. Säännös olisi yhdenmukainen sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen 27 §:n kanssa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tehtävä hakemus voitaisiin käytännössä tehdä keskuksista saatavalle lomakkeelle. Täytetty lomake voitaisiin toimittaa myös sähköisessä muodossa hakemuksen käsittelevälle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Toiminnanharjoittajan kuuluminen kaupparekisteriin voitaisiin osoittaa voimassa olevan kaupparekisteriotteen jäljennöksellä. Liikenneluvan olemassaolo voitaisiin osoittaa antamalla tarvittavat liikenneluvan tunnistetiedot, joiden avulla hakemuksen käsittelevä viranomais voisi tarkistaa tiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ylläpitämästä rekisteristä. Toiminnanharjoittajan ammattitaidolla tarkoitettaisiin muun muassa jätehuoltoon ja työsuojeluun liittyvän toiminnan kannalta relevantin lainsäädännön ja muiden vaatimusten riittävää hallintaa, toiminnassa tarvittavien välineiden ja menetelmien mukaan lukien tiedon keräämisen ja rekisteröintimenetelmien hallintaa, kykyä tunnistaa toimintaan liittyvät riskit ja valmiutta ammattitaidon jatkuvaan ylläpitämiseen ja työntekijöiden perehdyttämiseen. Selkeimmin ammattitaito voitaisiin osoittaa asiaankuuluvalla ammattitutkinnolla.

Eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksessa on ehdotetussa pykälässä säädetyn lisäksi noudatettava, mitä sivutuoteasetuksen 23 artiklassa sekä sen toimeenpanoasetuksen 17 artiklassa ja sen liitteessä VIII säädetään.

47 §. *Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen sisältö.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 96 §:n 2 momentin nojalla jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksen sisältövaatimuksista. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 28 §:n kanssa. Päätökseen on liitettävä hallintolain (434/2003) mukainen valitusosoitus.

Tiedonkulun varmistamiseksi päätöksen tehneen viranomaisen on jätelain 96 §:n momentin mukaan lähetettävä päätös tiedoksi muille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, joiden toimialueella päätöksessä tarkoitettua toimintaa harjoitetaan. Käytännössä tiedoksi toimittaminen toisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille voitaisiin toteuttaa sähköisen tietojärjestelmän avulla. Päätös olisi suositeltavaa lähettää myös kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, joiden toimialueella päätöksessä tarkoitettua toimintaa harjoitetaan.

48 §. *Jätehuoltorekisteriotteeseen sisällytettävät tiedot.* Pykälässä säädettäisiin 98 §:n 1 momentin nojalla jätehuoltorekisteriotteeseen sisällytettävistä tiedoista. Ehdotuksen mukaan otteeseen olisi kirjattava sellaiset 47 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sisältyvät tiedot, jotka ovat toiminnanharjoittajan asiakkaille tai tarkastuksia tekeville viranomaisille olennaisia toiminnan lainmukaisuuden varmistamiseksi. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 29 §:n kanssa.

49 §. *Ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin.* Pykälässä täsmennettäisiin, mitä tietoja jätteen keräystoiminnan harjoittajan olisi sisällytettävä jätelain 100 §:ssä tarkoitettuun kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtävään ilmoitukseen. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 30 §:n kanssa.

50 §. *Jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksyntää koskevan hakemuksen sisältö.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 114 §:n 4 momentissa tarkoitettua jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksyntää koskevan hakemuksen sisältövaatimuksia. Ne vastaisivat jätteesiirtoasetuksen 14 artiklassa säädettyjä vaatimuksia. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 31 §:n kanssa.

7 luku. Erinäiset säännökset

51 §. *Valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältö.* Jätesuunnittelua koskeviin säännöksiin tehtäisiin jätelain 87 ja 88 §:ään tehdyistä muutoksista johtuvat sekä jätedirektiivin jätesuunnittelua koskevien säännösten täytäntöön panemiseksi tarpeelliset muutokset. Valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksia ehdotetaan täydennettäväksi jätedirektiivin 28 ja 29 artiklaan lisätyillä tiedoilla sekä tiedoilla, jotka tähän saakka on katettu alueellisilla jätesuunnitelmilla.

Pykälän 1 momentin mukaan valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa tulisi esittää nykyistä tarkempia tietoja muun muassa jätteen käsittelykapasiteetista ja investointitarpeista sekä roskaantumisen ehkäisyyn liittyvistä toimista. Asetuksessa säädettäisiin myös vaatimuksesta asettaa valtakunnallisen jätesuunnitelman toteutumisen seurannan ja arvioinnin indikaattorit. Momentissa tarkoitettut tiedot tulisi tarvittaessa esittää alueittain eriteltyinä. Valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksista jätettäisiin pois alueellisen jätesuunnitelman sisältövaatimuksiin voimassa olevan jäteasetuksen 36 §:n 4 kohdan perusteella kuuluvat tiedot käytöstä poistetuista kaatopaikoista ja muista käsittelypaikoista sekä toimista niiden kunnostamiseksi. Niiden osalta kyse on useimmiten pilaantuneista alueista, joita koskevat tiedot sisällytetään Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI). Näiden tietojen sisällyttäminen valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan olisi näin ollen tarpeetonta. Jätedirektiivin 28 artiklan 4 kohdan mukaan kyseisten tietojen sisällyttäminen jätesuunnitelmiin on myös jäsenvaltioille harkinnanvaraista.

Pykälän 2 momenttiin sisältyviä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevia sisältövaatimuksia ehdotetaan niin ikään täsmennettäväksi. Niitä koskevassa valtakunnallisen jätesuunnitelman osassa tulisi muun ohella esittää suunnitellut kulutuksen vähentämistoimet SUP-direktiivin 4 artiklassa tarkoitetuille kertakäyttöisille muovituotteille sekä elintarvikejätteen määrän vähentämissuunnitelma.

Valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan tulisi 3 momentin nojalla edelleen sisällyttää pakkauksia ja pakkausjätteitä koskeva osa. Siinä olisi lisäksi otettava roskaantumisen ehkäisemiseksi huomioon yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/56/EY (meristrategiadirektiivi) 13 artiklan ja yhteisön vesipolitiikan puitteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY 11 artiklan mukaiset toimenpideohjelmat. Samoin valtakunnallisen jätesuunnitelman tulisi olla jätedirektiivin uudelleenikäytön valmistelua ja kierrätystä koskevien tavoitteiden ja kaatopaikoista annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY kaatopaikalle soveltumattomia jätteitä koskevien vaatimusten mukainen.

52 §. Jätteen kuljetusten ja muiden siirtojen tarkastukset. Säännöksen mukaan toimivaltaisen valvontaviranomaisen olisi jätelain 124 §:n 1 momentin mukaisissa tarkastuksissaan muun ohella käsiteltävä ja tarkasteltava niitä tietoja ja seikkoja, jotka koskevat siirrettävän jätteen alkuperää, laatua ja määrää sekä jätteen toimituspaikkaa ja vastaanottajaa. Pykälässä säädetty velvollisuus liittyisi laitoksiin ja yrityksiin, joiden toiminnassa harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä, toimitaan jätteen välittäjänä tai toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja eli käytännössä kaikkiin ammattimaisesti toteutettaviin jätteen siirtoihin. Jätedirektiivin mukaisesti pykälässä säädetty velvollisuus ei koskisi jätteen tuottajien tai käsittelijöiden toiminnan tarkastuksia. Pykälä olisi yhdenmukainen voimassa olevan jäteasetuksen 33 a §:n kanssa.

53 §. Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa julkaistavaan tarjouspyyntöön ja kunnan toissijaista jätahuoltopalvelua koskevaan pyyntöön sisällytettävät tiedot. Pykälä annettaisiin jätelain 33 §:n 5 momentin nojalla ja se vastaisi pääosin voimassa olevan jäteasetuksen 36 a §:ää. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin niistä vähimmäistiedoista, jotka jätteen haltijan taikka jätelain 33 §:n 1 momentissa tarkoitettujen jätteen kuljettajan tai muun toimijan tulisi sisällyttää jätelain 33 §:n 2 momentissa tarkoitettuun jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa julkaistavaan tarjouspyyntöön. Vähimmäistietovaatimukset koskisivat vain tarjouspyyntöjä, joiden pohjalta tarjouspyynnön tekijän on tarvittaessa mahdollista edetä tietoalustassa pyytämään kunnalta toissijaista jätahuoltopalvelua. Muihin tietoalustassa tehtäviin tarjouspyyntöihin vähimmäisvaatimuksia ei sovellettaisi. Pykälässä tarkoitettujen pakollisten tietojen ohella tarjouspyyntöön voitaisiin sisällyttää myös muita tarpeellisia tietoja.

Momentin 1 kohdan mukaan tarjouspyynnössä tulisi olla tarjouspyynnön tekijän nimi ja yhteystiedot. Tarjouspyynnön voi jätelain 33 §:n 1 momentin mukaan tehdä jätteen haltija taikka jätteen kuljettaja tai muu toimija osana tarjoamaansa jätahuoltopalvelua, kun pyyntö koskee jätteen käsittelyä. Näiden tietojen julkisuutta rajataan siten, etteivät ne näy muille kuin tietoalustaan kirjautuneille käyttäjille eikä niitä anneta sähköisessä rajapinnassa.

Momentin 2 kohdan perusteella tarjouspyynnössä tulisi ilmoittaa tiedot jätteen lajista, ominaisuuksista ja määrästä. Jätteen lajilla tarkoitettaisiin tietoja jätejakeesta (esimerkiksi biojäte, maa-ainekset, sekalainen rakennus- ja purkujäte). Jätteen ominaisuuksilla puolestaan tarkoitettaisiin etsittävän jätahuoltopalvelun kannalta tarpeellisia tietoja esimerkiksi jätteen alkuperästä, koostumuksesta, olomuodosta tai mahdollisista epäpuhtauksista. Jätteen määrä tulisi ilmoittaa

sitä parhaiten kuvaavan mittayksikön avulla sekä määrittelemällä, onko kyse jatkuvasti syntyvästä jätteestä vai yksittäisestä jäte-erästä. Jos tarkka jätteen määrä ei ole tiedossa, voisi ilmoitettu määrä perustua arvioon.

Momentin 3 kohdassa tarkoitettu jätteen sijainti tulisi tarjouspyynnössä ilmoittaa mahdollisimman tarkasti, yleensä vähintään kunnan tarkkuudella. Jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa sijainti olisi mahdollista ilmoittaa myös tarkemmin, esimerkiksi katuosoitteen perusteella. Tarkempi osoite olisi suositeltavaa ilmoittaa erityisesti silloin, kun etsitään jätteen kuljetuspalvelua. Yksityiskohtaiset sijaintitiedot voitaisiin rajata niin, etteivät ne näy muille kuin tietolustaan kirjautuneille käyttäjille. Toisaalta haettaessa esimerkiksi käsittelypalvelua useassa toimipaikassa tietyllä alueella syntyvälle jätelajille voitaisiin jätteen sijainti tarvittaessa ilmoittaa kuntaa laajempaa alueena.

Momentin 4 kohdan mukaan tarjouspyynnössä tulisi yksilöidä haettava jätehuoltopalvelu ja sen kesto. Tietolustassa palvelu yksilöitäisiin käyttämällä valmista palveluluokitusta, minkä lisäksi haettavalle palvelulle voitaisiin vapaassa kentässä esittää lisämäärittelyjä. Palvelun keston voisi määrittellä palvelun alku- ja päättymisajankohdan tai sopimuskauden pituuden mukaan taikka muulla tavoin palvelun ajankohtaa tarkentamalla. Momentin 5 kohdan mukaan tarjouspyynnöstä olisi myös käytävä ilmi määräaika tarjoustekemiselle. Kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun edellytyksenä olevan muun palvelutarjonnan puutteen todentamiseksi vaadittava määräaika on vähintään 14 vuorokautta jätelain 33 §:n 2 momentin mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vähimmäistiedoista, jotka tulisi sisällyttää jätelain 33 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaan pyyntöön. Tällaisessa pyynnössä tulisi 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi olla tieto jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa tapahtuneesta muun palvelutarjonnan puutteen todentamisesta. Perusteena muun palvelutarjonnan puutteelle voisi olla se, ettei tarjouspyynnön tekijä ole saanut tarjouspyyntöönsä 14 vuorokauden vähimmäismääräajassa lainkaan tarjouksia taikka se, että saadut tarjoukset ovat laadultaan tai hinnaltaan kohtuuttomia. Muun palvelutarjonnan puute todennettaisiin tietolustassa läpikäytävän menettelyn ja tarjouspyynnön tekijän tekemän perustellun arvion pohjalta. Käytännössä tieto näistä tallentuisi tietolustaan ja siirtyisi automaattisesti kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaan pyyntöön. Momentissa täsmennettäisiin voimassa olevaan jäteasetukseen nähden ja jätelain 33 §:n 2 momentin mukaisesti, että muun palvelutarjonnan puute voitaisiin osoittaa internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi silloin, kun kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun pyytäjänä on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 5 §:ssä tarkoitettu hankintayksikkö.

54 §. *Olennaiset tiedot kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta tehdystä sopimuksesta.* Jätelain 33 §:n 5 momentin nojalla annettava pykälä vastaisi voimassa olevan jäteasetuksen 36 b §:ää. Pykälässä säädettäisiin niistä vähimmäistiedoista, jotka olisi kirjattava jätteiden ja sivuvirtojen tietolustaan jätelain 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuina kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta tehtyä sopimusta koskevana olennaisina tietoina. Suurin osa tiedoista tallentuisi tietolustaan jo tarjouspyynnön ja kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevan pyynnön käsittelyn yhteydessä. Kunnan olisi käytännössä toimitettava tietolustaan vain sieltä sopimuksen tekoajankohtana puuttuvat tiedot.

Pykälän 1 kohdassa sopimuspuolilla tarkoitettaisiin sopimuksen osapuolina olevia kuntaa tai kunnan jätelaitosta ja jätteen haltijaa tai jätelain 33 §:n 1 momentissa tarkoitettua jätteen kuljettajaa tai muuta toimijaa. Pykälän 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen kohteena olevan jätteen lajista, ominaisuuksista ja määrästä sekä jätteen sijainnista vastaisivat ehdotetun 53 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaisesti tietolustaan toimitettuja tietoja. Käytännössä pykälän 1—3 kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella. Kunnan olisi mahdollista tarvittaessa tarkentaa jätettä koskevia tietoja vapaassa lisätieto-kentässä.

8 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

55 §. *Voimaantulo.* Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan loppuvuodesta 2021. Samanaikaisesti asetuksen voimaantulon kanssa kumottaisiin voimassa oleva jäteasetus. Sen vuoden 2016

yhdyskuntajätteen kierrätystavoitetta koskeva 14 §:n 3 momentti olisi kuitenkin voimassa vuoden 2024 loppuun saakka. Vuoden 2025 alusta sovellettaviksi tulisivat 24 §:ssä ehdotetut yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevat tavoitteet. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lisäksi, että muualla lainsäädännössä olevilla viittauksilla voimassa olevaan jäteasetukseen tarkoitettaisiin ehdotettua asetusta, jota sovellettaisiin sen sijaan.

56 §. Eräitä velvoitteita koskevat siirtymäajat. Pykälän 1–3 momentissa säädettäisiin siirtymäajoista asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräyksen ja tekstiilijätteen alueellisen vastaanoton järjestämiselle. Ehdotetun 1 momentin mukaan kunnan tulisi järjestää 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu asumisessa syntyvän biojätteen erilliskeräys taajamissa vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä viimeistään 1.7.2022 ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu jokaiselta kiinteistöiltä tapahtuva biojätteen erilliskeräys yli 10 000 asukkaan taajamissa viimeistään 1.7.2024. Lisäksi kunnan tulisi 2 momentin nojalla järjestää 19 §:n mukainen asumisessa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräys yhteistoiminnassa pakkausten tuottajayhteisön kanssa sekä 20 §:ssä tarkoitettu muun asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys viimeistään 1.7.2023. Pykälän 3 momentin mukaan kunnan olisi järjestettävä tekstiilijätteen alueellinen vastaanotto viimeistään 1.1.2023.

Pykälän 4 momentin mukaan jätteen haltijan olisi järjestettävä 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu jätteen erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2022. Pykälän 5 momentin mukaan rakennus- ja purkujätteen haltijan olisi järjestettävä 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakennus- ja purkujätteen erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2022. Pykälän 6 momentin mukaan 34–40 §:ssä tarkoitettuja kirjanpitovelvoitteita sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2022 ja mainituissa pykälissä tarkoitettuja tiedonantovelvoitteita 1 päivästä tammikuuta 2023. Siirtoasiakirjoihin tulisi merkitä 41 §:n mukaiset tiedot viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2022. Pykälän 5 ja 6 momentissa mainittuihin ajankohtiin asti sovellettaisiin tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleen jäteasetuksen vastaavia säännöksiä rakennus- ja purkujätteen erilliskeräyksestä, kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteista sekä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista.

Liite 1. Hyödyntämistoimet. Ehdotetun asetuksen 2 §:ssä mainittu luettelo jätteen hyödyntämistoimista perustuisi jätedirektiiviin liitteeseen II. Erona voimassa olevan jäteasetuksen mukaiseen luetteloon ja jätedirektiivin liitteeseen II ehdotettu luettelo sisältäisi uusia kansallisia alaluokkia. Hyödyntämistoimen R 1 alle lisättäisiin kaksi alaluokkaa, joiden avulla erotettaisiin toisistaan jätteen polttaminen jätteenpolttolaitoksessa ja rinnakkaispolttolaitoksessa. Erottelu tarvittaisiin valvontaa varten. Hyödyntämistoimien R 3, R 4 ja R 5 alle lisättäisiin alaluokat, joiden avulla EU-raportoinnissa voitaisiin erotella komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaisesti uudelleenkäyttöön valmistellun, kierrätetyn, energiana hyödynnetyn ja muulla tavoin hyödynnetyn yhdyskuntajätteen määrä sekä uudelleenkäyttöön valmistellun, kierrätetyn, maantäyttöön käytetyn ja muulla tavoin materiaalina hyödynnetyn rakennus- ja purkujätteen määrä. Hyödyntämistoimen R 9 alle lisättäisiin alaluokat, jotka olisivat tarpeen jäteöljyn uudistamisen ja muun kierrättämisen erottamiseksi toisistaan komission täytäntöönpanopäätöksen edellyttämällä tavalla. Hyödyntämistoimen R 12 alle lisättäisiin alaluokat, joiden avulla erotettaisiin jäteperäisen polttoaineen valmistus muunlaisesta käsittelystä ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä. Jätteen varastoinnille käytettäisiin hyödyntämiskoodia R 12.2, jos jäte toimitettaisiin varsinaiseen hyödyntämistoimeen saman vuoden aikana. Hyödyntämiskoodilla R 13 puolestaan tarkoitettaisiin jätteen varastointia yli vuodenvaihteen ennen sen toimittamista johonkin muuhun hyödyntämistöimeen.

Jos hyödyntämistöimellä olisi alaluokkia, olisi käytettävä jotakin niistä eikä ylätasen luokkaa saisi käyttää. Näin varmistettaisiin, että hyödyntämistöimestä saataisiin riittävän tarkka tieto. Uusien hyödyntämiskoodien käytöstä annettaisiin ohjeita ja esimerkkejä yhdessä muiden tietojen toimittamista valvontaviranomaiselle koskevien ohjeiden kanssa.

Eräiden hyödyntämistöimien nimikkeisiin ehdotetaan tulkintaa täsmentäviä alaviitteitä. Liitteen alaviitteessä 1 säädettäisiin direktiivin mukaisesti energiatehokkuuskaavasta, jonka perusteella määriteltäisiin, milloin jätteen poltto sekalaisen yhdyskuntajätteen polttolaitoksessa olisi hyödyntämistöimi R 1 "Käyttö pääasiassa polttoaineena tai muutoin energian tuottamiseksi". Alaviitteeseen ei kuitenkaan ehdoteta sisällytettäväksi jätedirektiivin liitteen II vastaavassa alaviitteessä olevaa lievennettyä energiatehokkuusvaatimusta (0,60) niiden laitosten osalta, jotka ovat toiminnassa ja ovat saaneet luvan ennen 1 päivää tammikuuta 2009. Suomessa toimivat sekalaisista yhdyskuntajätettä polttavat jätteenpolttolaitokset täyttävät uusia laitoksia koskevan ener-

giatehokkuusvaatimuksen (0,65) eikä tarvetta lievennettyyn vaatimukseen näin ollen ole. Ehdotettua kaavaa ei sovellettaisi jätteen polttoon rinnakkaispolttolaitoksessa eikä muihin laitoksiin, jotka on tarkoitettu vaarallisten jätteiden, sairaalajätteen, puhdistamolietteen tai teollisuusjätteen polttoon.

Liite 2. Loppukäsittelytoimet. Ehdotetun asetuksen 2 §:ssä mainittu luettelo jätteen loppukäsittelytoimista perustuisi jätedirektiiviin liitteeseen I. Erona voimassa olevan jäteasetuksen mukaiseen luetteloon ja jätedirektiivin liitteeseen I ehdotettu luettelo sisältäisi uusia alaluokkia. Loppukäsittelytoimen D1 alle lisättäisiin alaluokat, joiden avulla erotettaisiin toisistaan jätteen sijoittaminen pysyvän jätteen tai vaarattoman jätteen kaatopaikalle ja jätteen sijoittaminen muulle kuin A-luokan kaivannaisjätealueelle. Loppukäsittelytoimen D 4 alle lisättäisiin erilliset alaluokat kaivannaisjätteen sijoittamiselle A-luokan kaivannaisjätealueiksi luokiteltuihin ja muihin patoaltaisiin tai rikastushiekan läjitysalueille sekä muun kuin kaivannaisjätteen sijoittamiselle kaivantoihin, lammikoihin tai patoaltaisiin. Loppukäsittelytoimen D 5 alle lisättäisiin alaluokat, joiden avulla erotettaisiin jätteen sijoittaminen vaarallisen jätteen kaatopaikalle tai muuhun erilliseen ympäristöstä eristettyyn paikkaan ja jätteen sijoittaminen A-luokan kaivannaisjätealueelle. Jos loppukäsittelytoimella olisi alaluokkia, olisi käytettävä jotakin niistä eikä ylätasen luokkaa saisi käyttää. Loppukäsittelytoimella D 15 tarkoitettaisiin jätteen varastointia vuodenvaihteen yli ennen sen toimittamista varsinaiseen loppukäsittelytoimeen. Eräiden loppukäsittelytoimien nimikkeiden tulkintaa täsmennettäisiin alaviitteillä.

Liite 3. Jäteluettelo: yleisimmät jätteet sekä vaaralliset jätteet. Ehdotetun asetuksen 4 §:ssä mainitussa liitteessä 3 säädettäisiin jäteluettelosta sekä sen johdanto-osassa luettelon käytöstä ja jätteen luokittelemisesta vaaralliseksi jätteeksi. Liite olisi sisällöltään yhdenmukainen voimassa olevan asetuksen liitteen 4 kanssa. Liitteen johdanto-osaan tehtäisiin ainoastaan teknisluonteiset korjaukset, joilla vanhentunut viittaus komission asetuksen N:o 1357/2014 mukaisiin jätteen vaaraominaisuuksiin korvattaisiin viittauksella 3 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten mukaisiin vaaraominaisuuksiin.

Jäteluettelo perustuu komission päätökseen 2000/532/EY. Vuonna 2015 jäteluetteloon tehtiin komission päätökseen 2014/955/EU perustuvat päivitykset. Luetteloon lisättiin jätenimikkeet 01 03 10 (muu kuin nimikkeessä 01 03 07 mainittu alumiinioksidin valmistuksessa syntyvä punalieju, joka sisältää vaarallisia aineita), 16 03 07 (metallinen elohopea) ja 19 03 08 (osittain stabiloitu elohopea). Poiketen komission päätöksestä 2014/955/EU jäteluettelossa säilytettiin kansallisesti lisätyt vaarallisen jätteen nimikkeet 16 02 97 ja 16 02 98. Lisäksi nimikkeet 18 01 09, 18 02 08 ja 20 01 32 (muut kuin nimikkeissä 18 01 08, 18 02 07 tai 20 01 31 mainitut lääkkeet) säilytettiin vaarallisen jätteen nimikkeinä.

Liite 4. Yhdyskuntajätevesilietteen laadun määrittäminen. Ehdotetun asetuksen 32 §:ää täsmen-tävässä liitteessä säädettäisiin yhdyskuntajätevesilietteen laadun määrittämisessä noudatettavaista menettelyistä. Liite vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan jäteasetuksen liitettä 5 ja sillä pantaisiin täytäntöön puhdistamoliettedirektiivin liitteessä II A säädetyt vaatimukset. Voimassa olevaan asetukseen nähden liitteessä ei säädettäisi valvontaviranomaiselle toimitettavista tiedoista, vaan niistä säädettäisiin 36 §:ssä. Lietteen analysointitiheyttä koskevia vaatimuksia ehdotetaan jonkin verran muutettavaksi vaatimusten yhteensovittamiseksi valtioneuvoston asetuksessa yhdyskuntajätevesistä (888/2006) säädettyihin puhdistamon koon mukaan määräytyviin analysointitiheksiin.

Vaatus määritettävistä muuttujista rajattaisiin kuiva-aineen, kokonaistypen ja –fosforin sekä raskasmetallien pitoisuuksiin. Direktiivin liitteen II A mukaista vaatimusta lietteen hehkutusjäännöksen ja pH-arvon määrittämisestä ei sisällytettäisi ehdotettuun asetukseen. Vastaavat tiedot on lannoitevalmistelainsäädännön mukaan ilmoitettava lannoitevalmisteista annettavassa tuoteselosteessa. Määritykset olisi tehtävä asiaa koskevien voimassa olevien eurooppalaisen tai kansainvälisen standardisointijärjestön vahvistamien EN- tai ISO-standardien mukaisesti. Käytössä on muun muassa seuraavat standardit lietteen laatua kuvaavien ominaisuuksien määrittämiseen: kuiva-aine SFS-EN 12880, kokonaistyyppi SFS-EN 13342, kokonaisfosfori SFS-EN 14672, haitalliset metallit SFS-EN 13650 sekä elohopea SFS-EN 16175.

Liite 5. Kirjanpitoliettojen, siirtoasiakirjan tietojen ja valvontaviranomaiselle toimitettavien tietojen merkitsemistavat ja erittely. Ehdotetun asetuksen 5 luvussa säädettyjä kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuuksia sekä siirtoasiakirjaan merkittäviä tietoja täydentävässä liitteessä 5 esitettäisiin jätteen tuottajan, käsittelijän, kuljettajan, välittäjän ja kerääjän kirjanpitoliettojen sekä

siirtoasiakirjaan merkittävien tietojen tarkempi erittely. Erittely perustuisi suurelta osin tietoihin, joista toimijat voimassa olevan jäteasetuksen velvoittamina jo nykyisin pitävät kirjaa tai merkitsevät siirtoasiakirjoihin. Lisäksi liitteessä 5 säädettäisiin uusien kirjanpito-tietojen ja siirtoasiakirjaan merkittävien tietojen tarkemmasta erittelystä. Tarkoituksena on lisätä kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteiden läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaista soveltamista sekä harmonisoida siirtoasiakirjojen sisältöä. Selkeät ja yhtenäiset tiedot helpottaisivat myös tietojen viemistä viranomaisten tietojärjestelmiin sekä parantaisivat kerätyn tiedon hyödynnettävyyttä ja siirrettävyyttä tietojärjestelmästä toiseen.

Toimijoiden tunnistetiedoilla tarkennettaisiin tietoja, joita esimerkiksi jätteen tuottajista, kuljettajista ja käsittelijöistä tulisi olla kirjanpidossa ja siirtoasiakirjoissa. Yritys- ja yhteisötunnus yksilöisi yrityksen tai yhteisön pelkkää nimeä tarkemmin. Nimessä voisi mahdollisuuksien mukaan ilmetä kuitenkin myös yrityksen toimipaikka, mikäli niitä on useita. Toimipaikan osoite auttaisi myös erottamaan toimipaikkoja toisistaan. Yhteyshenkilön nimi- ja yhteystiedot olisivat tärkeitä valvonnan kannalta. Mikäli kyseessä ei olisi yritys tai yhteisö, vaan luonnollinen henkilö, tunnistetiedot muodostuisivat henkilön nimestä, kiinteistön osoitteesta ja yhteystiedoista.

Jätteen tai tuotteen määrä tulisi merkitä ensisijaisesti tonneina, mutta pienen erän ollessa kyseessä, voitaisiin käyttää myös kilogrammoja. Siirtoasiakirjoihin olisi mahdollista merkitä jätteet myös tilavuuden avulla, mikäli paino ei olisi tiedossa.

Jätenimike olisi liitteessä 3 säädetty jäteluettelon mukainen sanallinen jätenimike ja sen 6-numeroinen tunnusnumero. Jätenimike ei aina kuvaa jätettä riittäväällä tavalla, joten sen lisäksi tulisi olla vapaamuotoinen sanallinen kuvaus jätelajista. Jätteen kuvaukseen olisi sisällytettävä nimi, jolla jäte yleisesti tunnetaan, ellei se selviäisi jätenimikkeestä. Kuvaukseen olisi tarpeen mukaan sisällytettävä myös tiedot jäteseoksen koostumuksesta, jätteen olomuodosta ja kuiva-ainepitoisuudesta sekä mahdollisista muista oleellisista ominaisuuksista. Jätteen olomuoto merkittäisiin siirtoasiakirjaan esitetyn luettelon avulla, joka perustuu jätteesiirtoasetuksen liitteiden 1A ja 1B 13 kohdan mukaiseen fysikaalista olomuotoa kuvaavaan luetteloon.

Jätteen tyyppi olisi voimassa olevaan asetukseen verrattuna uusi tieto, joka kuvaisi jätteen vaarallisuutta, pysyvyyttä tai sitä, olisiko kyseessä POP-jäte. Jäte voisi olla tyyppiltään useampaa luettelon vaihtoehtoista, esimerkiksi vaarallinen POP-jäte. Käytännössä toimitettaessa tietoja tietojärjestelmiin, tyyppin valinnassa voitaisiin hyödyntää osin automatiikkaa, sillä vaarallisuus selviäisi myös jätenimikkeestä. Mikäli kyseessä olisi vaarallinen jäte, tulisi kirjanpitoon ja siirtoasiakirjoihin merkitä jätedirektiivin liitteen III mukaiset pääasialliset vaaraominaisuudet siten kuin niistä säädetään 3 §:ssä tarkoitetuissa Euroopan unionin säädöksissä. POP-jätteestä taas tulisi merkitä tiedot sen sisältämistä POP-asetuksen liitteessä IV luetelluista pysyvistä orgaanisista yhdisteistä.

Jätteen alkuperätiedolla on yhdessä jäteluettelon jätenimikkeiden kanssa tärkeä rooli jätetilastojen kokoamisessa sekä uudelleenkäyttöön valmistellun ja kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrän laskennassa. Tieto toiminnasta, jossa jäte on syntynyt, auttaisi tunnistamaan valvontaviranomaisen tietojärjestelmään toimitetuista tiedoista yhdyskuntajätettä koskevat tiedot. Yhdyskuntajätettä koskevat tiedot tunnistettaisiin valvontaviranomaiselle toimitettujen jätetietojen joukosta jätteen alkuperätiedon ja jätenimikkeen avulla. Uudelleenkäyttöön valmistellun ja kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrän laskenta perustuisi myös liitteessä 1 ja 2 säädettyihin jätteen hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimiin, joiden perusteella tiedettäisiin, onko yhdyskuntajäte valmisteltu uudelleenkäyttöön, kierrätetty, muulla tavoin hyödynnetty vai loppukäsittely.

Ehdotettu jätteen alkuperätiedon erittely perustuisi suurelta osin nykyisin ympäristöluvan mukaisessa raportoinnissa käytössä oleviin alkuperäluokkiin ja muihin jätteen alkuperästä annettaviin tietoihin. Uutta olisi ainoastaan jäteluettelon nimikeryhmään 15 ja 20 kuuluvan yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen jaottelu asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen. Erittely perustuisi jätehuollon vastuunjakoon ja sen yhtenä tarkoituksena olisi kerätä tietoa kunnan ensisijaiselle vastuulle ja jätteen haltijan vastuulle kuuluvasta yhdyskuntajätteestä ja saostus- ja umpisäiliölietteestä. Tieto olisi tarpeen myös eri lähteistä peräisin olevan yhdyskuntajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuollon seurannan parantamiseksi. Tietoa hyödynnettäisiin ohjauskeinojen suunnittelussa, tilastoinnissa ja EU:lle ja OECD:lle tehtävässä raportoinnissa. Tietoa saataisiin jätteen kuljettajalta 39 §:n mukaisesti, jätteen tuottajalta 34 §:n mukaisesti ja jätteen käsittelijältä 37 §:n mukaisesti.

Jätteen käsittelytapa merkittäisiin pitkälti samoin kuin voimassa olevan asetuksen mukaan eli käsittelytoimi luokiteltaisiin liitteen 1 tai 2 mukaisesti. Lisäksi käsittelytapa kuvattaisiin tarkemmin sanallisesti. Voimassa olevaan asetukseen verrattuna, käsittelytoimien luokituksiin lisättäisiin alaluokkia erityisesti uudelleenkäytön valmistelun, kierrätyksen ja muun hyödyntämisen erittelemiseksi.

Jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä ja muussa hyödyntämisessä syntyvät tuotteet ja materiaalit sekä niiden käyttötarkoitus kuvattaisiin sanallisesti. Lisäksi merkittäisiin kunkin tuotteen tai materiaalin määrä ensisijaisesti tonneina, mutta pienen erän ollessa kyseessä, voitaisiin käyttää myös kilogrammoja.

Yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan kirjanpitoon merkittävä tieto lietteen esikäsittelytavasta taudinaiheuttajia ja kasvintuhoojien vähentämiseksi määritettäisiin ehdotetun luettelon avulla, joka pohjautuisi pääpiirteittäin puhdistamolietedirektiivin 2 artiklan b kohdassa määriteltyihin käsittelytapoihin. Lietteiden laatu olisi määritettävä liitteen 4 mukaisesti.

Siirtoasiakirjaan merkittäviä erityisiä tietoja olisivat jätteen siirron ajankohta vähintään päivämäärän tarkkuudella sekä alkamis- ja päättymispaikat osoitteen tai koordinaatin avulla ilmaistuna. Paikka voitaisiin ilmaista myös Maanmittauslaitoksen ylläpitämän rakennustunnuksen avulla. Uutena tietona siirtoasiakirjaan merkittäisiin kunkin siirrossa käytetyn ajoneuvon rekisteritunnukset. Siirtoasiakirjaan tehtävistä vahvistuksista eli henkilön allekirjoituksesta, sähköisestä allekirjoituksesta, leimasta tai muusta käyttökelpoisesta todentamismenetelmästä säädetään jätelain 121 a §:ssä. Vaarallisesta jätteestä ja POP-jätteestä sisällytettävät jätteen pakkaus- ja kuljetustapatiedot merkittäisiin ehdotettujen luetteloiden avulla. Luettelot perustuvat jätteen-siirtoasetuksen liitteiden 1A ja 1B 7 ja 8 -kohtien mukaisiin luetteloihin.

Jäteöljyn käsittelijän kirjanpitoon merkittäisiin jäteöljyn tyyppi jaoteltuna moottori- ja vaihteistoöljyjätteeseen, teollisuusöljyjätteeseen, käytöstä poistettuihin teollisuusemulsiioihin sekä jäteluettelon nimikkeeseen 19 02 07* kuuluviin öljynerotuksessa syntyviin öljyihin ja konsentraatteihin. Komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaan moottori- ja vaihteistoöljyiksi luetaan autoissa, ilmailussa, meriliikenteessä, teollisuudessa ja muilla aloilla käytetyt moottori- ja vaihteistoöljyt, mutta ei rasvoja eikä pilssivettä. Teollisuusöljyiksi luetaan koneöljyt, hydroliikkaöljyt, turbiiniöljyt, muuntajaöljyt, lämmönsiirtoöljyt, kompressorioöljyt ja perusöljyt, mutta ei rasvoja eikä emulsioissa käytettyjä öljyjä. Teollisuusemulsioidella tarkoitetaan mainituissa komission täytäntöönpanopäätöksessä metallintyöstössä käytettäviä öljyjä. Jäteöljyn käsittelijän kirjanpitoon merkittäisiin myös tiedot jäteöljyn käsittelyssä syntyneistä tuotteista ja niiden käyttötarkoituksesta. Tuotteet jaoteltaisiin luokkiin, jotka perustuvat edellä mainittuun komission täytäntöönpanopäätökseen. Tieto käyttötarkoituksesta tarvittaisiin, jotta komissiolle voitaisiin täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti raportoida jäteöljyn käsittelyssä syntyneiden tuotteiden määrät jaoteltuna uudistettuihin perusöljyihin, muuhun kierrätykseen käytettyihin tuotteisiin ja energiana hyödynnettäviin tuotteisiin.

5.2 Valtioneuvoston asetus PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvostonasetuksen muuttamisesta

2 §. Valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset. Pykälään tehtäisiin uudelleenlaaditusta pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2019/1021 (POP-asetus), jolla kumotaan asetus (EY) N:o 850/2004, johtuva tarpeellinen säädösviittausta koskeva muutos. Muutos olisi teknisluonteinen.

7 §. Kirjanpito, seuranta ja tarkkailu. Pykälään lisättäisiin viittaus jätelain 121 a §:ään, jossa säädetään siirtoasiakirjan käyttöön liittyvistä menettelyistä.

5.3 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

3 §. Lupahakemuksen ja ilmoituksen sisältö. Pykälän 1 momentin 7 kohtaa täsmennettäisiin toiminnassa syntyviä sivutuotteita koskevien tietojen osalta. Lupahakemuksessa tulisi esittää riittävät asiaa koskevat taustatiedot sekä perustelut sivutuotteeksi luokittelulle jätelain 5 a §:ssä säädettyjen arviointiperusteiden mukaisesti. Muutoksella korostettaisiin sivutuotteeksi luokittelua koskevien edellytysten huomioon ottamista lupa-asiassa. Viittaus sivutuotteita koskeviin jätelain säännöksiin muutettaisiin vastaamaan jätelakiin tehtyjä muutoksia.

6 §. *Lisätiedot jätteistä ja jätehuollosta.* Pykälän 1 momentin 6 kohtaa muutettaisiin vastaamaan jätelakiin tehtyjä muutoksia siten, että siinä viitattaisiin jätteeksi luokittelun päättymistä koskevaan jätelain 5 b §:ään. Jos tietyn jätteen jätteeksi luokittelu päättyy luvanvaraisessa toiminnassa tapahtuvan hyödyntämistoimen seurauksena, toiminnanharjoittajan olisi esitettävä lupahakemuksessaan sitä koskeva selvitys, jossa tulisi luotettavasti osoittaa jätelain 5 b §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyminen.

15 §. *Lupapäätöksen ratkaisuosan sisältö.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 a kohta, jossa säädettäisiin velvollisuudesta antaa määräykset jätelain 118 §:ssä tarkoitettua kirjanpitoa koskevan vuosiyhteenvedon toimittamisesta valvontaviranomaiselle. Kohdan mukaisen määräysten antaminen koskisi jätteen laitosmaista tai ammattimaista käsittelytoimintaa, jolla on oltava lupa ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 tai 2 olevan 13 kohdan nojalla. Ammattimaista tai laitosmaista jätteenkäsittelytoimintaa koskee jätelain 118 §:n mukainen kirjanpitovelvollisuus jätteistä sekä jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvistä tuotteista ja materiaaleista. Lisäksi 1 momenttiin lisättäisiin uusi 6 b kohta velvollisuudesta antaa määräykset jätelain 118 a §:ssä tarkoitettua elintarvikkejätettä koskevan kirjanpidon vuosiyhteenvedon toimittamisesta valvontaviranomaiselle. Jätelain 118 a § edellyttää elintarvikealan toimijan pitävän kirjaa toiminnassa syntyvän elintarvikkejätteen määrästä ja käsittelystä. Edellä tarkoitettua kirjanpitoa koskevista tarkemmista sisältövaatimuksista säädettäisiin jätteistä annetun asetuksen 35 ja 37 §:ssä. Edellä mainitut tiedot sisältävien vuosiyhteenvetojen toimittaminen valvontaviranomaiselle on tarpeellista toiminnan valvonnan ohella myös tietojen kokoamiseksi Euroopan unionin komissiolle tapahtuvaa jätediaktiivissä edellytettyä raportointia varten.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että lupapäätöksestä olisi tarvittaessa käytävä ilmi ratkaisu toiminnassa syntyvän aineen tai esineen luokittelusta jätelain 5 a §:ssä tarkoitetuksi sivutuotteeksi ja 5 b §:ssä tarkoitettua jätteen jätteeksi luokittelun päättymisestä sekä ratkaisun perustelut. Tämä edesauttaisi osaltaan tiedonsaantia sivutuotteita ja jätteen luokittelun päättymistä koskevista lupaviranomaisen päätöksistä. Tiedot päätöksestä olisi merkittävä ympäristönsuojelulain 223 §:n mukaisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Lisäksi lupaviranomaisen olisi julkaistava antamansa päätös internetsivuillaan ympäristönsuojelulain 85 §:n 3 momentin mukaisesti. Valtion lupaviranomaisen olisi myös julkaistava lupasiaa koskevat tiedot ympäristönsuojelulain 85 a §:n mukaisesti ympäristölupa-asioiden tietopalvelussa.

16 §. *Kaatopaikkaa koskevan lupapäätöksen määräykset.* Pykälän 1 momentin 3 kohdassa päivitetäisiin viittaus jäteasetuksen säädöskokoelmanumeroon. Muilta osin asetuksen viittaukset jäteasetukseen säilyisivät ennallaan.

17 a §. *Jätteen kaasutus- tai pyrolyysilaitosta ja siinä tuotetun puhdistetun kaasun polttamista koskevan lupapäätöksen määräykset.* Pykälän 5 kohtaa muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin jätteeksi luokittelun päättymistä koskevaan jätelain 5 b §:ään. Muutos olisi teknisluonteinen.

5.4 Valtioneuvoston asetus viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 §. *Ympäristöarviointia edellyttävät suunnitelmat ja ohjelmat.* Pykälän 2 kohtaa muutettaisiin vastaamaan jätelakiin tehtyjä muutoksia siten, että siinä viitattaisiin valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan alueellisen jätesuunnitelman sijasta. Alueellisen jätesuunnitteluvollisuuden poistumisen myötä velvollisuus tehdä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa tarkoitettu ympäristöarviointi kohdistuisi valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan.

6 Voimaantulo

Asetusten ehdotetaan tulevan voimaan loppuvuodesta 2021.

Ehdotetut asetukset liittyvät jätelain muuttamisesta annettavaan lakiin ja EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon. EU:n jätesäädöspaketin edellyttämät lainsäädäntömuutokset olisi tullut panna kansallisesti täytäntöön viimeistään 5.7.2020. Jätelain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan kesällä, jolloin tulisivat voimaan myös ehdotettujen asetusten antamiseen tarvittavat asetustenantovaltuudet.

Samanaikaisesti ehdotukseen sisältyvien asetusten kanssa tulisivat voimaan EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyvät valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä, joka korvaisi voimassa olevan saman nimisen asetuksen 518/2014, sekä kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013), paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen (520/2014), romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen (123/2015), sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen (519/2014) ja käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (527/2013) muuttamista koskevat asetukset.